

ДЗЕДЗІЧ

Для Бацькаўшчыны-маці буду йграць.
(Янка КУПАЛА)

№ 6 (37)

ЛІСТАПАД 2005

- 2 ПЕРШЫЯ ЦАГЛІНКІ
закладзены ў перамогу дэмакраты
- 5 ЗБРОЯ XXI СТАГОДЗЯІ
Як забяспечыць беларусаў інфармацыяй

- 6 ЯНКА СТАНКЕВІЧ
у рубрыцы «Вяртання маўклівая споведзь»
- 8 «СІЛІКОНАВАЙ ДАЛІНЕ» Ў БЕЛАРУСІ –
45 ГАДОЎ

ПАД ПРЫЦЭЛАМ

14 КАСТРЫЧНІКА МІЛІЦЫЯНТЫ ЎЧЫНІЛІ НАПАД НА ОФІС "ДЗЕДЗІЧА"

Падаем храналогію падзеяў.

У 17-00 у дзвёры офіса "Дзедзіча" пагрукалі супрацоўнікі Маскоўскага РАУС г. Брэста. У гэты час у офісе знаходзіліся валанцёры, якія, згодна Правілаў унутранага распарадку "Дзедзіча", дзвёры не адчынілі. Грукат, ад якога літаральна дрыжалі шыбы ў вонкавых, доўжыўся 10 хвілін. Міліцыянты сышлі, але пакінулі, як потым высветлілася, т.з. "вонкавае назіранне".

У 17-30 у офіс быў выкліканы кіраўнік "Дзедзіча" сп. Д.Шыманскі, які прыняў рашэнне зачыніць памяшканне.

У 17-50, калі валанцёры разышліся, у дзвёры пагрукалі зноў. Д. Шыманскі, пакідаючы офіс, выйшаў да міліцыянтаў і зачыніў дзвёры. Нам. начальніка ААПП Маскоўскага РАУС капітан Сямёнаў М.М. паведаміў, што на пульт дзяяўнага "02" паступіла паведамленне, што па адрасе, дзе знаходзіцца офіс "Дзедзіча", адбываецца бойка і чутны крыкі. "н загадаў адкрыць памяшканне, каб правесці яго дагляд. "А раптам у вас там трупы ляжаць, а вы не дазваляеце ўвайсці", – заяўіў к-н Сямёнаў. Д.Шыманскі адмовіўся адчыніць дзвёры, запатрабаваўшы ў міліцыянтаў санкцыю прокурора.

Паколькі санкцыі ў іх не было, супрацоўнікі міліцыі гвалтам забралі ў Д.Шыманскаю ключы ад офіса і ў 18-00 увайшлі ў памяшканне. Пераканаўшыся ў адсутнасці трупай, міліцыянты адмовіліся ад прапановы Д.Шыманскага пакінуць памяшканне, затое вельмі зацікавіліся зместам бюлетэня "Дзедзіч" і ўлётак "Ці будзе ў Беларусі рэвалюцыя".

У 18-05 двое асобаў у цывільным прывялі да офіса аднаго з валанцёраў "Дзедзіча" сп. В. Каўша, якога затрымалі за 200 метраў ад офіса. Менавіта на гэтай падставе можна сцвярджаць, што за офісам вялося назіранне.

ШАНОЎНЫЯ БЕРАСЦЕЙЦЫ!

– Калі Вы падзяляеце нашыя погляды на сучасную сітуацыю ў Беларусі і нашыя надзеі на будучыню,

– калі Вы жадаеце супрацоўнічаць з намі, стаць сябрамі "Дзедзіча" ці праста перадаць цікавую інфармацыю,

паведамляем, што звязанца з намі можна праз распаўсюджвалінікамі нашай газеты, альбо па тэл.: 23-68-02 з 12⁰⁰ да 17⁰⁰.

Маб.: (029) 660-57-41, (029) 725-15-39.

МЫ ЧАКАЕМ ВАС!

Рэдакцыя "Дзедзіча"

У 18-10 міліцыянты заявілі, што падазраюць парушэнне заканадаўства ў выпуску бюлетэня "Дзедзіч" і ўлётак "Ці будзе ў Беларусі рэвалюцыя". Запрасіўшы панятых, яны началі складаць "акт изъятия" друкаванай прадукцыі (цитуем):

1. Бюлетэн "Навіны БНФ" – 6 асобнікаў.
2. Бюлетэн "Рух" – 1 асобнік.
3. Бюлетэн "Дзедзіч" № 6 (31) – 2 асобн.
4. Бюлетэн "Дзедзіч" № 5 (36) – 53 асобн.
5. Улёткі "Ці будзе ў Беларусі рэвалюцыя" – 263 асобн.
6. "Дзедзіч" № 1 (26) – 3 асобн.
7. "Дзедзіч" № 2 (33) – 2 асобн.
8. "Дзедзіч" № 4 (35) – 1 асобн.
9. "Дзедзіч" № 3 (34) – 7 асобн.
10. Асобныя старонкі "Дзедзіч" – 298 лістоў (брэк пры друку – каментар "Дзедзіча").

11. Улёткі "V плюс" – 900 асобнікаў (рэшткі выбарчай кампаніі 2004г. – каментар "Дзедзіча").

"Изъятие", па словах капітана Сямёнаў, патрэбна з мэтай праверкі законнасці выпуску друкаванай прадукцыі.

У 18-20 у "Дзедзіч" прыйшоў сп. У.Краско, намеснік Старшыні "Дзедзіча".

У 18-50, пасля складання акта, «дзедзічай» даставілі ў Маскоўскі РАУС, дзе Д.Шыманскі даў тлумачэнне знаходжання ў офісе гэтай друкаванай прадукцыі. У прыватнасці ён заявіў, што з'яўляецца галоўным рэдактарам бюлетэня "Дзедзіч" з 2000-га года і што бюлетэнь выдаецца ў поўнай адпаведнасці з дзеючымі заканадаўствамі РБ. А ўлёткі і іншую прадукцыю ён прывёз з Менску і не бачыць у іх змесце нікіх парушэнняў.

У 20-00 актыўістай "Дзедзіча" адпусцілі. Сп. У. Краско і сп. В. Каўша нават не апытаўлі, і сэнс іх выклікання ў міліцыю ім самім цалкам незразумелы. "Пакатапі на машыне па горадзе. Добра было б, каб яшчэ на адваротны шлях грошай падкінулі", – так пракаментаваў дзеянні міліцыі сп. В.Коўш.

Дэмітрый Шыманскі здзіўлены надзвычай брутальнімі паводзінамі міліцыянтаў:

– З гвалтам уварваліся ў памяшканне. Усім забаранілі карыстацца мабільнай сувяззю. У мене асабістая з рук выхоплівалі тэлефон. Быццам бы мы злачынцы.

(Заканчэнне на с. 4)

"BUILDING BRIDGES:
LITHUANIA - BELARUS"

У сярэдзіне кастрычніка ў Вільні адбыўся семінар для актыўістаў і лідэраў моладзеўага руху Беларусі. Разам з прадстаўніком берасцейскага "Сузор'я" ў ім прынялі ўдзел сябры такіх моладзеўых арганізацый нашай рэспублікі, як "РАДА", "Агенцтва гуманітарных тэхналогій", "Правы Альянс", "New Faces", "Next Stop - New Life", "Выведнікі", "Экадом" (Менск), "Historica", "Хронас", "Клуб дэбатаў", "Моладзеўы Саюз" (Гомель), а таксама наваполацкая суполка БНФ. Галоўным арганізатарам і спонсарам семінара, які праводзілі прадстаўнікі Інстытута дэмакратычнай палітыкі Вільні, выступіла Нарвежская Амбасада ў Літве.

Асноўныя пытанні, якія абмяркоўваліся ўдзельнікамі семінара, – як выжываць, будаваць сваю палітыку і весці актыўную дзеінсці моладзеўым арганізацыям у рамках сучаснага палітычнага ражкы, калі ніводная з арганізацый (акрамя, зразумела, БРСМ) не падтрымліваеца з боку дзяржавы, а таксама якая роля належыць сектару НДА ў будаванні на Беларусі свободнага дэмакратычнага грамадства.

У рамках семінара ўдзельнікі выслушалі лекцыі па наступных тэмах – "Асноўныя прынцыпы свободнага грамадства", "Праблемы ўспрымання і реалізацыі право чалавека ў посткамуністычных дзяржавах", "Магчымасці грамадзянскіх ініцыятыв у дэмакратычнім грамадстве" і інш. Разам з тым беларуская моладзь наведала Дзяржаўны Савет па справах моладзі Літвы, дзе пазнаёмілася са станам моладзеўай палітыкі ў гэтай краіне, а таксама сустракалася з сябрамі літоўскага парламента (Сейма), які паралельна з'яўляецца сябрам Еўрапарламента. Сустрэча адбывалася непасрэдна ў будынку Сейма, дзе маладыя людзі таксама мелі магчымасць назіраць за яго пленарным пасяджэннем.

У апошні дзень семінара ўдзельнікам быў пропанаваны трэнінг па мэнджменте праектаў.

З неафіцыйнай часткі семінара трэба адзначыць ўдзел нашай моладзі ў дэманстрацыі студэнтаў, падчас якой беларускія навучэнцы разам з віленскімі "калегамі" ўзялі ў кальцо будынак Літоўскага Сейма і патрабавалі ад яго прадстаўнікоў большага фінансавання сістэмы адукацыі. Таксама ўсе ўдзельнікі семінара засталіся задаволеныя прыгажосцю стаўцы літоўскай дзяржавы і з прыменасцю адзначылі смак літоўскага піва.

Dzedzich week-news

МОЛАДЗЬ ІНТЭРГРУЕЦЦА

З 25 па 31 кастрычніка ў Люблюні праходзіў медыя-праект "Wider Europe", заранеізаваны Еўрапейскім домам сустрэч – Фундацыяй Новы Стай. Яго асноўная мэта – садзейнічанне развіццю і пашырэнню сеткі грамадскага некамерцыйнага тэлебачання, а таксама знаёмства моладзі з Еўрапейскага Саюза і Беларусі. Адным з партнёраў і ўдзельнікаў дадзенага праекту з'яўляецца БАМГА "Сузор'е".

У рамках сустрэч адбылася прэзентация відеофільму пад назвай "Люблін – мост паміж Усходам і Захадам", дакументальных фільмаў, выпуск міжнароднага выдання "Dzedzich international" і фотавыстава "Голос з Беларусі". Па словамі ўдзельнікаў праекту, першыя ўражанні маюць пазітыўныя характеристар, а атмасфера з'яўляецца цэплай і сяброўскай, прытым, што сам праект реалізуецца на ангельскай мове.

Dzedzich week-news

ПЕРШЫЯ ЦАГЛІНКІ

ПАКЛАДЗЕНЫ Ў БУДАЎНІЦТВА ВЫБАРЧАЙ КАМПАНІІ ДЭМАКРАТЫЧНАЙ АПАЗІЦЫІ

НА КАНГРЭСЕ ДЭМАКРАТЫЧНЫХ СІЛ, ШТО АДБЫЎСЯ 1-2 КАСТРЫЧНІКА Ў МЕНСКУ, АБРАНЫ АДЗІНЫ КАНДЫДАТ. ІМ СТАЎ АЛЯКСАНДР МІЛІНКЕВІЧ. УДЗЕЛ У ПРАЦЫ КАНГРЭСУ ПРЫМАЛІ 6 СІБРАЎ "ДЗЕДЗІЧА" З РОЗНЫХ РЭГІЁНАЎ БЕРАСЦЕЙШЧИНЫ.

Дэлегатамі на Кангрэс дэмакратычных сіл былі абраны вылучэнцы ад раённых сходаў, прадстаўнікі палітычных партый і няўрадавых арганізацый, а таксама вядомыя палітычныя і грамадскія дзеячы Беларусі, усяго 840 чалавек. Прысутнічалі таксама супрацоўнікі СМІ (больш за 100 чалавек) і ганаровыя гасці як з Беларусі, так і з-за мяжы. З замежных гасцеў Кангрэс наведалі кіраўнік партый "Союз праўых сил" Мікіта Бялых, амбасадары ЗША, Вялікай Брытаніі, Польшчы, Вугоршчыны, Славакіі, Францыі, Літвы, Чэхіі, Нямеччыны, Латвіі і іншых дзяржаў. Мікіта Бялых ад імя сваёй партыі выказаў намер аказваць усебаковую падтрымку камандзе адзінага кандыдата на выбарах 2006г.

Галоўныя падзеі, а менавіта выбары адзінага, адбываліся на другі дзень. Першы тур галасавання засведчыў, што прагноз аналітыкаў спраўдзіўся, то бок асноўных прэтэндэнтаў на пасаду адзінага кандыдата ад дэмакратычных сіл два – гэта Аляксандар Мілінкевіч і Анатоль Лябедзька.

Перамогу ў другім туры з перавагай у 1% атрымаў Аляксандар Мілінкевіч. А гэта значыць, што ён будзе ўзначальваць тых, хто скажа дзеючаму прэзідэнту "Досьцы"! І будзе ўзначальваць тых, каму надакуяла жыць у бесперспектывнай краіне, дзе галоўнымі рэгулятарамі адносін ёсць страх і пагрозы. "Н зменіць на пасадзе прэзідэнта таго, хто давёў нашу краіну да такога існавання.

Прыемна, што асноўным апанентам Лукашэнкі будзе духоўна бацькі чалавек, навуковец, які займаўся пытаннямі адукцыі, культуры, экалогіі, міжнародных адносін, спорту і праблемамі моладзі. На карысць Мілінкевіча і той факт, што ён мае досвед працы ў дзяржаўных структурах – з 1990 па 1996гг. праца-

ваў намеснікам старшыні Гарадзенскага гарвыканкама. Можна не сумнівацца, што каманда Мілінкевіча лепш ведае, як вывесці Беларусь з крызісу, чым чыноўнікі Лукашэнкі, якія толькі трываюцца пасадаў дзякуючы тому, што ўсяляк дагаджаюць "усенароднаабрананому".

Але шлях да справядлівасці ўяўляеца надзвычай складаным. Нават добра зладжаны Кангрэс дэмакратычных сіл улады не маглі аблініць дробнымі правакацыямі, якія прышлі ролікамі па дзяржаўных тэлеканалах.

Беларускае тэлебачанне – асобная размова. Акцыя сэксуальных мешасцяў на Кангрэсе сталаася асноўнай тэмай дзяржаўных СМІ. Складвальніца ўражанне, што яны гатовы "з'есці" роднага бацьку, абы падлізацца да "бацкі" другога. А можа яны ў гэтым бачаць сэнс сваёй прафесіі? Калі так, то такія "особы мнення", "разышленні на тему" і "P.S." нам не патрэбны.

Аляксандар Мілінкевіч

Фота: ByMedia.net

Вельмі важным пасля правядзення Кангрэса было захаваць кааліцыю дэмакратычных сіл. Час паказаў, што ў падрыхтоўцы кампаніі адзінага кандыдата ўсім хопіць працы. Так, Анатоль Лябедзька ўзначаліў Нацыянальны камітэт, які будзе выпрацуваць стратэгію выбарчай кампаніі: рыхтаваць законапраекты для развіція краіны пасля абрація новага прэзідэнта. Аналітыкі называюць Нацыянальны камітэт «ценявым урадам». Пытаннямі тактыкі выбарчай кампаніі зоймецца лідэр Партыі камуністаў беларускай сп. Сяргей Калякін, які ўзначаліў выбарчы штаб Аляксандра Мілінкевіча.

У Берасці таксама заўвршылася фармаванне штабаў адзінага кандыдата. Кіраўніком абласнога штаба абраны сп. Юрась Губарэвіч,

старшыня Рады абласной арганізацыі Партыі БНФ, а ў Берасці кіраўніцтва штабамі Мілінкевіча даручана сп. Дзмітрыю Шыманскаму, кіраўніку «Дзедзіча».

Віталь КОЎШ

P.S. Для тых, хто жадае далучыцца да падрыхтоўкі выбарчай кампаніі адзінага кандыдата паведамляем, што ў бліжэйшым нумары «Дзедзіча» будуть змешчаны каардынаты ўсіх раённых і гарадскіх штабоў адзінага кандыдата ў Берасцейскай вобласці.

МЫ АСУДЖАНЫ АДЗІН НА АДНОГА...

РАЗВІЦЦЕ ПАЛПЫЧНАГА КАНФЛІКТУ ПАМІЖ БЕЛАРУССЮ і ПОЛЬШАЙ ЯК НІКОЛІ ПРЫЦЯГНУЛА ЎГАГУ ГРАМАДСКАСЦІ. НЕ САКРЭТ, ШТО ДЛЯ БОЛЬШАСЦІ СЕМ'ЯЎ ЭКАНАМІЧНА ХВОРАЙ БЕЛАРУСІ ПОЛЬШЧА – КРЫНІЦА НАДЗЕЙНАГА і НАДЗЁННАГА ПРЫБЫТКУ, А ТАМУ НАСТУПСТВЫ, ШТО ЎЗНІКЛІ Ў ВЫNIКУ СКАНДАЛУ З САЮЗАМ ПАЛЯКАУ, МАГЛІ ЗАКРАНУЦЬ НЕ ТОЛЬКІ НАЦЫЯНАЛЬНЫЯ МЕНШАСЦІ, ЯКІЯ ВЫЗВАУСЯ АБАРАНІЦЬ НАШ «АДЗІНАГАЛОСНА і ЎСЕНАРОДНААБРАНЫ» ПРЕЗІДЭНТ, АЛЕ і ШМАТЛІК ЖЫХАРОУ ПАМЕЖНЫХ АБЛАСЦЕЙ.

Для высвятлення перспектывы далейшага ўзаемадзеяння дзвюх краін мы і адправіліся ў Консульства Рэспублікі Польшча, якое знаходзіцца ў Берасці. Свае пытанні мы адрасавалі консулу па пытаннях супрацоўніцтва ў галіне культуры Аліне Чарняўскай:

– Якую інфармацыю або паслугі можа ака-
заць консульства берасцейскім студэнтам?

– Па-першае, гэта звесткі аб універсітэцкіх або іншых навучальных праграмах, якія рэалізујуцца

Нягледзячы на складаныя стасункі паміж урадамі дзвюх краін, колькасць

бераццеўцаў, якія жадаюць атрымаць

польскую візу, не скарачаецца.

турнага, эканамічнага або палітычнага ўзаемадзеяння краін ў будучыні.

– Якое месца ў беларуска-польскім канфлікце займае Саюз палякаў на Беларусі і ці будзе Польшча падтрымліваць стасункі з новымі краінніцтвамі арганізацыі?

– Прызнанне або непрыйнанне абноўленага Саюза палякаў – гэтыя пытанні вырашае краінніцтва Польшчы. У маёй кампетэнцыі знаходзяцца пытанні па арганізацыі ўзаемасувязі з польскімі арганізацыямі. I капі палякі, якія пра-
жываюць на

Берасцей-
шчыне, бу-
дучы мець
нейкія праб-
лемы, кон-
сульства бе-
зумоўна да-
паможа ў іх
вырашэнні
незалежна
ад таго, у якія
грамадскія
арганізацыі
уваходзяць
гэтыя людзі.
На сёння
а б а в я з а
к

консульства

бераццеўцаў
з усімі дзеючымі
арганізацыямі
палякаў, і не
ад нас залежыць
пытанні адносна супрацоўніцтва з гэтymi
арганізацыямі.

– Якімі вы хацелі б бачыць ўзаемадносіны
Беларусі і Польшчы ў ідэале?

– Ідэал – гэта як дялагядзі: чым бліжэй да яго падыходзішь, тым далей ён адыходзіць ад цыбе. Акрамя таго, ідэальная адносіны залежаць не толькі ад жаданняў – яны аблежаваны геаполітичнымі ўмовамі. Прычым кожны дзень прыно-
сіць нешта новае. Да таго ж, ідэальная стасункі павінны быць дапасаваны да навакольнай ре-
чысцасці. Канешне, можна вызначаць нейкія кри-
тэрны ўзаемасувязі і г.д., але сутнасць не ў гэ-
тым.

– Вялікі дзякую за інтэрв'ю.

Што датычыць цяперашніх дыпламатычных стасункаў паміж Беларуссю і Польшчай, дык у Менск пасля доўгай адсутнасці вярнуўся амбасадар Польшчы ў Беларусь Тадэвуш Паўляк, і да-
тычненні, быццам бы, крыху ўлагодзіўся. Цікава толькі, ці надоўга. Бо падтрымліваць добрыя ад-
носіны на дзяржаўным узроўні паміж дэмакратыч-
най краінай і дыктатурай надзвычай складана.

Гутарыў Андрэй ЛЯЎЧУК

P.S. Днямі амбасадар Рэспублікі Польшчы ў Беларусі сп. Тадэвуш Паўляк падаў у адстайку. Каго польскае МЗС прызначыць на гэту пасаду, пакуль невядома.

АДНЫМ РАДКОМ

ПАВЕТРА ДЭМАКРАТЫІ

22 верасня група з 8 маладых людзей, прадстаўнікоў розных рэгіёнаў Беларусі, апнулася ў Варшаве па запрашэнні польскай партыі "Грамадзянская платформа". Першапачаткова было запланавана, што ўсе ўдзельнікі будуть на-
кіраваны ў розныя гарады ў якасці назіральнікаў на парламенцкіх выбарах. Але ж здарылася так, што госці засталіся ў сталіцы Польшчы і візіт меў больш неафіцыйны характар.

Нягледзячы на гэта, праграма візіту была до-
сыць напружанай. Штодзень мы мелі па некалькі
сустрэч, з якіх даведваліся шмат цікавага пра па-
літычную арганізацыю і палітычнае становішча
краіны-суседкі. Давялося нам таксама пабываць
на тэледэбатах, якія, я думаю, пакінулі ўсім
удзельнікам шмат уражання і эмоций. Уявіце
сабе, якія знаходзіцца ў студыі, дзе праз некалькі
хвілін адбудзеца прамы эфір тэлепера-
дачы, галоўная ўдзельнікі якой – кандыдаты на
пост прэм'ер-міністра. I другі варыянт: вулічна
плошча, дзе шмат людзей – прадстаўнікоў роз-
ных палітычных партый-удзельнікаў парла-
менцкіх выбараў. Гэтыя сцягі, сімваліка, сапраў-
ды зацікаўленыя твары (для прыкладу, у нас на
дэманстрацыях перш за ўсё студэнты і школьнікі,
якіх вымусілі прыйсці) – усё стварае атмасферу
дэмакратыі.

На тых дэбатах мы пазнаёміліся з прадстаўні-
камі Польскай сацыял-дэмакратычнай партыі,
якія запрасілі нас завітаць да іх. Візіт адбыўся
адразу ж на наступны дзень. Гэта была прыем-
ная сустрэча з прыемнымі людзьмі. Яны распа-
вядалі нам пра сваю арганізацыю, пра Польшчу,
мы ім – пра нашы арганізацыі і палітычнае ста-
новішча на Беларусі. Трэба адзначыць, што гэта
не было аднабакове паведамленне, гэта сапраў-
ды была размова групы зацікаўленых людзей.
Прыемна было чуць галасы падтрымкі, ЗВЯРНІ-
ЦЕ ЎВАГУ, галасы падтрымкі польскай МОЛАДЗІ.
Зразумела, быў абмен контактамі з абодвух бакоў.

У перадапошні дзень нашага візіту, у дзень пар-
ламенцкіх выбараў у Польшчы, мы трапілі на
адзін з выбарчых участкаў і, як кажуць, здолелі
пабачыць працэ знутры.

Прыемна адзначыць, што мы і самі не заўва-
жылі, як апнуліся ў стане чакання вынікаў вы-
бараў і зычылі "Грамадзянская платформа" пе-
рамогі ў нялігай барацьбе. Але ж перамогу ат-
рымала іншая польская партыя "Закон і
Справядлівасць", і ў апошні наш вечар у Польшчы
настрой ў нашых запрашальнікаў быў крыху сап-
санаваны.

Ужо знаходзячыся ў цягніку (але ж яшчэ ў Вар-
шаве), адзін з хлопцаў нашай групы сказаў: "Ад-
чуваец? Гэта паветра дэмакраты...Дыхайце...".

Галіна КАРНАЦЭВІЧ

АДНЫМ РАДКОМ

"ДЕВОЧКА С ПЛЕЕРОМ" ЗНОЎ У МЕНСКУ

1 кастрычніка 2005 года. Пасля выхаду чацвёртага альбома Земфіры "Вендетта" мінула дзень у дзень паўгады. І вось яна ў менскім Палацы Спорту дае свой адзіны ў рамках падтрымкі гэтага альбому канцэрт на Беларусі. Квіткі былі распраданыя яшчэ за тыдзень да канцэрту, а гэта магло сведчыць толькі аб адным: Земфіра не зыбытая і па-ранейшаму любімая сваімі слухачамі, якіх у Беларусі заўсёды было шмат. Відавочна, што на канцэрт з'ехаліся прыхільнікі не толькі з "усея Беларусі", але і з бліжэйшага замежжа – Ресеі, Літвы, Латвіі, Эстоніі, Украіны. І "девочка-скандал" сапраўды апраўдала чаканні тысячай менчукоў і гасцей нашай сталіцы. Былі спетыя амаль усе песні з "Вендетты", а таксама лепшыя хіты мінульых гадоў, сярод якіх вядомыя "Аривідерчи" ў новай цудоўнай аранжыроўцы, "Хочешъ", "Мачо", "Бесконечность" і шмат іншых. Таксама з вуснаў рок-карапалевы праугучалі каверы на адну з песен Франса Фердынанда і на знакаміты хіт "бітлоў" "Let it be". Напрыканцы Земфіра, як заўсёды, паабязала вярнуцца і на развітанне падараўала Менску свой вядомы, ні з чым не параўнальны "Блюз".

Як адзначылі пасля канцэрту людзі з каманды Земфіры, гэта быў адзін з найлепшых канцэртаў вядомай рок-спявачкі ў падтрымку альбома "Вендетта".

Dzedzich week-news

ГОЛАС З БЕЛАРУСІ

У рамках праекту "Wider Europe" 30 кастрычніка ў Еўрапейскім доме супстрэч у Наставе каля Любліна адбылася фотавыставка "Голос з Беларусі", заранізваная адным з партнёраў Фундацыі «Новы Стай» – БАМГА "Сузор'е". Мэтамі выставы была прэзэнтация Беларусі: яе культуры, традыцый і актуальнай сітуацыі, а таксама пашырэнне агульных звестак аб краіне ў Еўропе.

Здымкі прадстаўлялі Беларусь у розных аспектах: палітычным, гістарычным і грамадскім, а таксама ілюстравалі праблемы, звязаныя з гэтымі бакамі жыцця. Не была абмінuta ўвагай стваральнікаў выставы і прыгажосць родных мясцін. Моладзь з Нямеччыны і Польшчы мела магчымасць даведацца шмат новага пра Беларусь і яе жыхароў. Плануецца, што фотавыставка будзе да канца лістапада дзеянічаць у Насутаве, а са снежня пераедзе ў цэнтральны офіс Фундацыі «Новы Стай», што знаходзіцца ў цэнтры Любліна. Дзяякуючы гэтаму "Голос з Беларусі" пачаўць шматлікія замежнікі гасці, якія вядуть агульныя праекты з люблінскім партнёрам "Дзедзіч".

Падчас падрыхтоўкі да выставы мы папрасілі іншаземных ўдзельнікаў праекту адказаць на пытанне: "Што вы чакаеце ўбачыць на фотавыставе?"

Радаслаў Янушчак, Польшча

– Я хацеў бы ўбачыць, як беларусы праводзяць свой вольны час, а таксама даведацца пра нацыянальныя помнікі культуры і пабачыць найпрыгажэйшыя мясціны суседнай Беларусі.

Ганна Браун, Нямеччына

– Атрымаць візуальную ўражанні ўбачыць, як выглядае Беларусь і што адбываецца на полі палітыкі і медыяў.

Іона, Нямеччына

– Убачыць добра зробленыя здымкі, якія адлюстроўваюць цікавыя падзеі пра Беларусь. Здымкі аб працы і жыцці.

Dzedzich week-news

ПАД ПРЫЦЭЛАМ

(Заканчэнне. Пачатак на с. 1)

Правілі асабісты дагляд – прымуслі выкладцы на стол усё, што было ў кішэнях. Бачна, што асноўная мэта гэтага міліцэйскага візіту – запалоўванне актыўістаў дэмакратычных арганізацый. І супрацьпаставіць гэтаму мы можам толькі ўпэўненасць у тым, што праўда на нашым баку, і цвёрдае веданне сваіх правоў. Мы рэгулярна праводзім семінары на тэму "Як сябе паводзіць у стасунках з праваахоўнымі органамі", і той берасцейскай моладзі, якая яшчэ не патрапіла на нашы семінары, раго абавязковая записіца на іх.

На нашай дзейнасці сённяшні напад міліцыянаў не адб'еца. Яны забралі па некалькі асбінкаў старых нумароў "Дзедзіч",

У ПРАЦЯГ ТЭМЫ:

На сядзібу Партыі БНФ у Менску з Міністэрства юстыцыі прыйшоў ліст наступнага зместу:

Аб прадстаўленні інфармацыі

Міністэрства Юстыцыі Рэспублікі Беларусь дасылае копію першай старонкі інфармацыйна-аналітычнага бюлетэні "Дзедзіч" (далей – бюлетэнь) за № 5 (36) ад верасня 2005 году. На гэтай старонцы змешчана аб'ява Брэсцкай гарадской арганізацыі Партыі БНФ з абяцаннем асабам, якія ўступаюць у шэрагі дадзенай партыі, забяспечыць аказанне прававой дапамогі ў складаных жыццёвых сітуацыях.

Улічваючы названае, згодна з арт. 30 закону РБ «Аб палітычных партыях», прапануем паведаміць, што разумее Партыя БНФ пад названай працай, а таксама на якіх умовах яна аказвае памянянную дапамогу грамадзянам.

Пра тое, што бюлетэнь мае непасрэдную адносіны да Партыі БНФ, сведчыць наступнае. Пад азначенай аб'явой змешчаны тэлэфонны нумар 23 68 02, на які грамадзянам рэкамендуецца звяртацца па пытанню ўступлення ў члены гэтай партыі. А на старонцы 2 бюлетэні ў яе левым ніжнім куце знаходзіцца аб'ява рэдакцыі бюлетэні наkonкт магчымасці жадаючым асабам размясціць свае бясплатныя аб'яўы ў наступным яго нумары. Пры гэтым рэкамендуецца тэлефанаваць зноў на той жа нумар 23 68 02. Такім чынам, і рэдакцыя бюлетэні, і адпаведная аргструктура Партыі БНФ маюць адзін і той жа тэлефонны нумар.

**"АБ АДНОСІНАХ
ЕУРАПЕЙСКАЙ КАМІСІІ ДА МОВЫ ІНФАРМАЦЫЙНАГА ВЯШЧАННЯ НА БЕЛАРУСЬ"**

Мы, удзельнікі IX з'езда ГА "Таварыства беларускай мовы імя Францішка Скарэны", рашуча выступаем супраць моўнай палітыкі, якая апошнім часам праводзіцца Еўрапейскай Камісіяй у дачыненні да Беларусі.

Яскравым прыкладам гэтай палітыкі з'яўляецца сітуацыя вакол "Нямечкай хвалі". Выклікае неразуменне той факт, што правы на вяшчанне атрымала кампанія, прадстаўнікі якой пагаджаюцца з суб'ектыўным сцверджаннем кшталту "На беларускай мове размаўляюць неадукаваныя сяляне, якія супраць незалежнасці, а на рускай – адукаваныя, і якія за незалежнасць", і дазваляюць сабе вызыванні тыпу "За беларускую мову выступае невялікая група апазіцыянеры".

Усё гэта наводзіць на думку пра няবеданне і

якія пасля раздачы заўсёды застаюцца дзеля презентацийных мэтаў (калі нехта засіківіца нашай дзейнасцю). А для мяне асабіста гэтыя падзеі – своеасаблівія віншаванні з боку міліцыі з нагоды нараджэння дачкі. У той дзень я якраз забраў жонку з радзільнага дому, а мне нават не далі ёй патэлефонаваць і паведаміць, дзе я. Дзякую Вам, капітан Сямёнаў, і да сустрэчы ў праکуратуры.

Дзмітрый Шыманскі накіраваў у праکуратуру Маскоўскага раёна скару на дзеянні супрацоўнікаў міліцыі. Пра вынікі яе разгляду мы абавязкова прайфармуем сваіх чытачоў на наступным нумары «Дзедзіч».

Dzedzich week-news

На першай старонцы бюлетэні побач з яго назізвай змешчана сымболіка, якая не зарэгістравана. Таму прапануецца паведаміць, чаму Партыя БНФ яе ўжывае без реєстрацыі.

Названую інфармацыю неабходна прадставіць на працягу тыдня з дня даслания гэтага ліста на вышэйназваны адрас.

Дадатак на 1 аркушы у адным экзэмпляры.
Падпісаў Сліжэўскі.

У адказе Міністэрства Партыя БНФ паведаміла, што да выдання бюлетэні «Дзедзіч» дачынення не мае, незарэгістраваную сымболіку не выкарыстоўвае і ажыццяўляе сваю дзейнасць у адпаведнасці са Статутам партыі, зарэгістраваным Міністэрствам юстыцыі.

Рэдакцыя бюлетэні «Дзедзіч» таксама паведамляе, што Партыя БНФ не мае дачынення да выдання бюлетэні. Адначасова паведамляем усім супрацоўнікам міліцыі, спецслужбам, кіраўнікам навучальных установ, дзе распаўсюджваецца бюлетэнь, што «Дзедзіч» выдаецца і распаўсюджваецца ў поўнай адпаведнасці з беларускім заканадаўствам. І хая рэдакцыя лічыць беларускія законы ў галіне СMI мякка кажучы недасканалымі, у сваёй дзейнасці мы заўсёды прытырмліваемся ўстановленых у нашай краіне правілаў гульні на інфармацыйным полі.

Але па ўсім бачна, што ўлады шукаюць любыя сродкі, каб перашкодзіць выданню бюлете-

Зварот IX з'езда ГА "Таварыства беларускай мовы імя Францішка Скарэны"

неразуменне сітуацыі ў Беларусі не толькі асобай кампаніяй, але і ў Еўрапейскай Камісіі, адзін з прадстаўнікоў якой заявіў, што большасць насельніцтва Беларусі – гэта этнічныя рускія.

Паколькі Еўрапейская Камісія збіраецца і дадае пашырыць праграму інфармацыйнага вяшчання на Беларусь, мы заклікаем арганізацію тэндэр сярод кампаній тых краін Еўразіі, якія яшчэ нядайна зведалі на сабе цікавыя кампаніі, апошнім часам праводзіцца Еўрапейскай Камісіяй якія зняволенія – таталітарызм, русіфікацыю, рэлігійны ўціск і г. д., якія непасрэдна мяжуюць з Беларуссю і палітычныя эліты якіх больш разумеюць сітуацыю ў нашай краіне ды значэнне беларускай мовы ў дэмакратызацыі грамадства.

г. Менск

30 кастрычніка 2005 г.

ОРУЖИЕ ХХІ ВЕКА

КАК ОБЕСПЕЧИТЬ БЕЛОРУСОВ ОБЪЕКТИВНОЙ ИНФОРМАЦИЕЙ

Исторически и географически сложилось так, что Беларусь всегда отождествлялась с Европой: начиная от первых государственных формирований, таких как Полоцкое и Туровское княжество, заканчивая началом XX века, когда советская власть сначала разделила страну на 2 части, а после 1939 года – включила Западную Беларусь в состав Советского Союза. Вторая половина XX века "железным занавесом" отгородила Беларусь от т.н. "вражеских" европейских стран. В этот период в стране было множество печатных изданий, но все они служили одной цели: диктатуре пролетариата и пропаганде советского строя. Естественно, ни о какой свободе слова речи идти не могло.

Распад Советского Союза сопутствовал развитию и улучшению экономических и культурных отношений со странами Европы, демократические процессы начала 90-х годов давали все основания и создавали необходимые условия для того, чтобы Беларусь стала неотъемлемой частью Европейского Союза. На фоне демократизации Восточной Европы, связанной с падением коммунистического режима, в Беларуси начали активно развиваться независимые средства массовой информации: открывались газеты и журналы, основной целью деятельности которых была объективная подача информации. Несомненно, период с 1991 по 1994 гг. можно назвать "золотым веком" новой свободной белорусской журналистики.

Приход в 1994 г. к власти Александра Лукашенко и изменение Конституции в 1996 г. привели к падению авторитета страны и ухудшению отношений с соседними государствами. Учитывая такое положение, действующее руководство страны было вынуждено искать поддержку и экономических партнеров среди азиатских стран, таких как Таджикистан, Казахстан и т.д., политический режим которых был тождественен новому белорусскому руководству. Одновременно с провосточной ориентацией страны произошел возврат к традициям советского времени: поискам врагов на Западе и одностороннем информировании населения о процессах, которые происходят в Европе, а сами средства массовой информации стали использовать в качестве идеологического оружия массового поражения.

Наряду с процессом "завинчивания гаек" - т.е. усилением власти, который предложил еще в свое время Иосиф Сталин, в Беларуси начали закрываться независимые средства массовой информации, усилилась цензура. Из 200 изданий, которые были зарегистрированы в первой половине 1990 гг., на сегодняшний день осталось не более 20. К сожалению, ситуация в отношении независимых СМИ в Беларуси напоминает средневековье, когда все, что расходилось с официальной догматикой объявлялось ересью, а авторов сжигали на кострах. Анализируя статистику закрытых изданий можно убедиться, что государство вот уже многие годы ведет охоту на ведьм, которыми в XXI веке в Беларуси были объявлены независимые журналисты.

Учитывая такое положение, задачу независимых СМИ в данных условиях развития страны можно определить как объективное информирование населения, популяризация европейских

ценностей и принципов демократии, и, самое главное, подготовка населения к проведению демократических президентских выборов в 2006 г.

На сегодняшний день систему эффективного информирования населения, т.е. медиа схему, можно определить следующим образом: Газета-Телевидение-Радио-Интернет. Безусловно, подобная схема работает в экономически и политически развитых странах. В отношении Республики Беларусь данная система имеет ряд особенностей и значительно отличается от европейской. Так, Интернет-сеть в Беларуси развита только в городах, и, кроме того, согласно статистическим опросам, доступ к Веб-ресурсам имеет менее 1/3 городского населения. Необходимо подчеркнуть, что к электронным средствам массовой информации обращается преимущественно то группа населения, которая выступает за развитие демократии в стране. Развитие Интернет-ресурсов для победы на предстоящих президентских выборах является не вполне целесообразным и наименее оптимальным.

В отличие от Интернета, в Беларуси широкое распространение получило радио. По всей стране насчитывается более 20 различных радиостанций, работающих в FM диапазоне, из которых многие являются частными проектами. Однако наибольшую сложность при использовании радио как средства объективного и независимого информирования населения вызывает тот факт, что все без исключения радиостанции подчинены государству.

Доходит до того, что государственные цензоры составляют список разрешенных и неразрешенных музыкальных групп и исполнителей, которых можно включать в эфир. Причем несоблюдение данных распоряжений влечет за собой большие денежные штрафы и прочие наказания со стороны государства.

Конечно, можно сказать, что существует несколько независимых радиостанций, таких как Радио Свобода, Радио Рация, которое благодаря нашим соседям из Польши должно вновь начать свое вещание на Беларусь. Однако, необходимо обратить внимание на тот факт, что данные радиостанции вещают в режиме LW и выходят в крайне неудобное эфирное время, что вызывает определенные трудности при прослушивании их на территории Беларуси.

Как нам представляется, наиболее оптимальным для передачи объективной информации населению Беларусь о ситуации в стране могла бы стать независимая FM-радиостанция, расположенная в одной из сопредельных стран и осуществляющая вещание на Беларусь посредством передатчиков в приграничных районах Польши, Литвы, Латвии и Украины. Таким образом можно обеспечить эфир на территории до 40 км вглубь страны, а значит дать возможность 2-м миллионам белорусов получать объективную и независимую информацию.

Особое место в развитии СМИ в любом государстве занимает телевидение. Как наиболее эффективный способ передачи информации широким слоям населения, телевидение недрожно становится одной из первых жертв зарождающихся антидемократических процессов в любой стране.

К сожалению, необходимо отметить, что на данный момент в Беларуси полностью отсутству-

ет независимое телевидение. Кроме того, государство принимает активные действия по перекрытию некоторых иностранных телевизионных каналов, из которых можно получить объективную информацию. Так, в последнее время в Беларусь было ограничено вещание национальных польских телеканалов «1» и «2», уже более года перекрывается российское «НТВ».

Учитывая последние политические события в Украине, с полной уверенностью можно говорить, что победа на президентских выборах Виктора Ющенко во многом зависела от наличия в стране независимого "5 канала".

Как отмечалось ранее, в Беларусь полностью отсутствуют независимые телевизионные каналы, а существующие продукты национального телевидения используются властью для внушения гражданам Республики Беларусь информации о процветании и экономической стабильности страны, которые возможны только благодаря усилиям Александра Лукашенко. Создание независимого телеканала либо телевещание с приграничных Беларусь территорий может внести решающий вклад в развитие демократических процессов в стране.

Одним из наиболее доступных и распространенных средств информирования населения с давних времен являются печатные издания. Именно политическое разнообразие периодических изданий свидетельствует об уровне демократизации общества. Как уже отмечалось, на данном этапе развития страны демократические издания испытывают сильный прессинг и действие цензуры со стороны государства. За 10 лет власти А. Лукашенко было закрыто более 150 независимых изданий, причем данная тенденция, согласно прогнозам аналитиков, должна усилиться по мере приближения президентских выборов 2006 г.

С 1994 года белорусская журналистика нашла определенный выход из сложившейся ситуации – это так называемые малотиражные издания, подобные «Дзедзічу». Для того, чтобы издавать газету тиражом выше 300 экземпляров, необходимо получить соответствующую лицензию в Министерстве по вопросам печати. Что касается изданий тиражом до 299 экземпляров – необходимость какой-либо регистрации отсутствует вовсе.

Данная ситуация очень похожа на известный библейский сюжет, где Давид победил Голиафа. Кроме того, следует отметить тот факт, что малотиражные издания меньше подчинены цензуре, а редакторов и журналистов данных изданий практически невозможно привлечь к административной или уголовной ответственности, как это делается в отношении печатных изданий, имеющих большой тираж и несогласных с политикой А. Лукашенко.

Политические события в Грузии и на Украине, где бывшее просоветское правительство было заменено новыми демократическими силами, а также неудовлетворенность населения Беларусь политическим курсом действующего руководства дают основания полагать, что развитие независимых СМИ может послужить началом создания европейской Беларуси.

Учитывая политическую ситуацию в стране и в частности приближающиеся президентские выборы, поддержка и развитие независимых средств массовой информации имеет первостепенное и важнейшее значение для развития демократии в Беларуси.

Андрей ЛЕВЧУК

ГІСТАРЫЧНЫ КАЛЯНДАР

13 ЛІСТАПАДА

13 лістапада 1730 г. нарадзіўся расейскі генералісмус **Аляксандр Сувораў**. Той самы, які праславіўся сваімі пераходамі цераз Альпы і да сягненнімі ў галіне вайсковай навукі. Той самы, што выступіў кіраўніком захопу і далучэння беларускіх земляў да Расейскай імперыі ў часе падзеялу Рэчы Паспалітай. Найбуйнейшай перамогай Суворава ў той кампаніі стала бітва пад Сталавічамі каля Баранавічаў, дзе расейцы разбілі корпус Міхала Казіміра Агінскага. Каля ж у краі пачалося антырасейскае паўстанне пад кіраўніцтвам Тадэвуша Касцюшкі, задушэннем вызваленчага войска зноў кіраваў Сувораў. У бітвах 1794 г. на яго чале пад Крупчыцамі і Берасцем расейцы разбілі корпус генерала Серакоўскага. У гонар Суворава за савецкім часам ў Кобрыне быў адчынены ваенна-гістарычны музей, які датрываў да нашага часу. Кажуць, ёсць там і стэнды, прысвечаныя Касцюшку, а кожная экспкурсія ператвараеца ў слоўную вайну. Музей Суворава ў Беларусі – такая самая недарэчнасць, як музей Гітлера, бо ў такім музее ўшаноўваецца памяць акупанта.

14 ЛІСТАПАДА

У беларускай вёсцы Крошын 14 лістапада 1812 г. нарадзіўся хлопчык, якога звалі **Паўлюк Багрым**. Гаротнае жыццё прыгоннага, рэкрутчына ў глыбіні Расеі – такі лёс напаткаў Паэта. Багрым варты гэтага звання, хоць вядома, што яго творчую спадчыну склалі толькі тры вучнёўскія сшыткі, якія зніклі без знаку пры арышце. Можа гэта былі вершы пра каханне, пра прыгажосць роднай зямлі. Захаваўся толькі адзін Багрымаверш "Зайграй, зайграй, хлопча малы...", напісаны ім у 15-гадовымя узросце. Верш гэты прысвечаны Крошынскуму паўстанню 1828 г. Думкі і пачуцці прыгоннага падлетка, скіраваныя ў бок пошуку выйсця з безвыходнага становішча, вызначаюцца адчаем і бездапаможнасцю. Падлетак гатовы абраўніца ў вайкала, нарадзіцца каршуном – тады яго ў "паншыну б не пагналі, у рэкруты б не забралі і ў маскалі не аддалі". Вярнуўшыся на Бацькаўшчыну, Багрым ужо не наважваўся брацца за пяро. "Н працаўаў у Крошыне кавалём. І адмысловым кавалём! Дасёння ў Крошынскім касцёле вісіць вялікая жырандоля, па-мастаку скаваная самім Паўлюком Багрымам. Верш і жырандоля – для некага можа і не значная, але такая вялікая і дараагая для шчырых беларусаў спадчына.

14 лістапада, толькі ўжо 1918 г., нарадзіўся яшчэ адзін хлопчык-беларус – **Паўлік Марозаў**. Як сведчыць гісторыя, Паўлік быў сапраўдным піянерам, бо выдаў ЧК свайго бацьку, старшыню калгаса, што, як мог, дапамагаў сваім аднавяскоўцам, якія не жадалі ўступаць у калгас і адпраўляцца на выгнанне. Бацьку, Трафіма Марозава, расстраліялі, а Паўліку дзядуля забіў унучка-здрадніка. Доўгія гады савецкім дзеяцям прышчаплялі ідэал паводзінай сапраўднага піянера Паўліка Марозава. Некаторымі прышчаплі. Але, відаць, не ўсім. Былі і такія дзеяці, якія болей любілі беларускія чытанікі, а не крывавыя гісторыі пра класавую барацьбу. І такіх дзеяцей заўсёды большасць, а значыць, усё ў нас будзе добра.

17 ЛІСТАПАДА

Сёння ў свеце адзначаюць **Міжнародны дзень студэнтаў**. Устаноўлены ён быў ў 1946 г. на Сусветным кангрэсе студэнтаў, што адбыўся тады ў Празе, ў гонар чэшскіх студэнтаў-патрыётаў, расстраліных на мяеца-фашисткамі акупантамі 17 лістапада 1939 г.

СВЯРТАННЯ МАЎКЛІВАЯ СПОВЕДŹ

ЯНКА

КАЛІ ЗАЛАМАЛАСЯ КАМУНІСТЫЧНА СІСТЭМА І ЎПАЎ САВЕЦКІ САІЗУ, У БЕЛАРУСІ (І НЕ ТОЛЬКІ Ў ЁЙ) АФІЦЫНЫ ПАНТЕОН ГЕРОЯЎ (У ШМАТ ЧЫМ АГУЛЬНЫ ДЛЯ ЎСЯГО СССР), ЯКІ ПАДТРЫМЛІВАЎСЯ САВЕЦКІМ ІДЭАЛАГІЧНЫМ АПАРАТAM, ПАЧАУ ПЕРАГЛЯДАЦЦА. ШМАТ ЯКІЯ ИМЁНЫ ГODНЫХ СЫНОЎ БЕЛАРУСІ БЫЛИ ВЕРНУТЫЯ З ЗАБЫЦЦЯ. АДНАК АПОШNІМ ЧАСАМ ЁСЦЬ ТЭНДЭНЦЫЯ ВЯРТАННЯ "СТАРЫХ", САВЕЦКІХ ГЕРОЯЎ И АДМОВА ПРЫЗНАВАЦЬ ЗАСЛУГИ ТЫХ, ХТО САПРАУДЫЎ ЎСЁ ЖЫЦЦЁ БЫЎ ВЕРНЫ БЕЛАРУСКАЙ СПРАВЕ. АРТЫКУЛ ГЭТЫ ПРЫСВЯЧАЕЦЦА АДНАМУ З ТАКІХ ЛЮДЗЕЙ, ИМЯ ЯКОГА НЕВЯДОМАЕ ШЫРОКАМУ КОЛУ ЧЫТАЧОУ. ГЭТА ЯН СТАНКЕВІЧ.

Ян Станкевіч нарадзіўся 26 лістапада 1891 года ў сяле Арляніты Крэўскай воласці Ашмянскага павету ў сялянскай сям'і. Першую грамату дастаў у арганізаванай сялянамі школе ў вёсцы Чатыркі. У 1903-1906 гг. вучыўся ў пачатковай школе ў Гальшанах, пасля заканчэння якой паступіў у Ашмянскую месецкую вучэльню. У 1909 г. прыйшоў да ўсведамлення свайг нацыянальной прыналежнасці.

Вось як піша сам

Станкевіч пра
гэта: "Канчаю-
чи ў 1909 г.
месецкую шко-
лу ў Ашмяне
(мне было
тады 16 год.), я
быў ужо съве-
домы Бела-
рус. Стрэўши-
ся із спраці-
леньнем пры
першай спро-
бе ўсьведам-

леньня сваіх суседзяў, я стаўся бязупынным пра-
цаўнём у вадрэжэнскім беларускім руху. Выпісана
я ўвосень таго ж году "Нашая Ніва" выпрастала
некаторыя мае пагляды. Я адразу стаўся ейным
карэспандэнтам."

У Вільні Станкевіч распачаў высокую асвету ў каталіцкай духоўнай семінарыі. Аднак навука пра-
цягвалася нядоўга: ужо ў першы год яго выключы-
лаецца "за агрэсіўную беларускасць". У 1914 г. пра-
це ў рэдакцыі "Нашай Нівы". Забраны ў войска ў
часе Першай сусветнай вайны, вядзе беларускую
агітацию салдатаў-беларусаў. У 1917 г. трапляе ў
аўстрыйскі палон. Увосень таго ж году вяртаецца
у Вільню: ён прагнou працягнou нацыянальной пра-
цы.

Як сведчыць тагачасны водгукі, Станкевіч
выдзяляўся сярод дзейных асобаў беларус-
кага руху ўпорлівасцю і фанатычнай адданасцю на-
цыянальна-вызвольнай справе. Ужо тады з'явіліся
першыя публікацыі на мовазнаўчую тэматыку.

На пачатку 1918 г. Станкевіч актыўна працаўа-
у Віленскай беларускай радзе, удзельнічаў у зас-
наванні Беларускага навуковага таварыства ў
Вільні. У сакавіку 1918 г. браў удзел у пасяджэн-
нях Рады БНР у Менску, пазней уваходзіў у склад
беларускай квоты Літоўскай Тарыбы. У гэтым жа
годзе ён сам і ў суаўтарстве з іншымі ўкладае і
выдае шэраг падручнікаў па беларускай мове.
Займаў шэраг пасадаў, у тым ліку школьнага рэ-
ферэнта беларускага аддзела пры Міністэрстве
Асветы т. зв. Сярэдняй Літвы (1920-1922), адкрыў
на Віленшчыне больш як 200 пачатковых і ся-
рэдніх школаў, працягваючы пісаць падручнікі і
артыкулы мовазнаўчай тэматыкі. Улетку 1921 г. ён

экстэрнам здае экзамены за курс на-
вукі ў Віленскай беларускай
гімназіі, а тады ўжо з атрыма-
ным атэстатам накіроўваецца
у Прагу. Студы ў Карлавым
універсітэце на працягу пяці
гадоў далі Станкевічу маг-
чымасць здабыць, спецы-
ялізуіцься ў славянскім
мовазнаўстве і гісторыі,
вучоную ступень доктара.

І ў Празе не пакідае ён
беларускай працы – вы-
дае часопіс "Беларускі студ-
дэкт", дасылае свае допі-
сы ў некаторыя беларускія
выданні ("Беларускі сцяг",
"Крывіч").

У Празе і
ажаніўся (з чашкай
Марыяй Новак). На
Бацькаўшчыне не
выкладае беларус-
кую мову, рэдагує
газету "Народ". У
1928 г. выбраны ў
польскі Сойм. У
1930 г. засноўвае
выданне беларус-
кага спецыяліза-
нага мовазнаўчага
часопіса "Родная

мова". У 1930-я гг. бярэ актыўны ўдзел у працы
Беларукага навуковага таварыства, Таварыства
прыяцеляў беларусаведы, а таксама мовазнаў-
чай секцыі навукова-даследчага інстытута Эхуд-
най Еўропы ў Вільні. Арыштаваны польскімі ўлада-
дамі ў 1939 г., вызваліўся ў сярэдзіне верасня, да
прыходу бальшавікоў. "Н выязджает ў Літву.

У 1940 г. у Варшаве Ян Станкевіч, праф. Вац-
лаў Іваноўскі і доктар медыцыны Станіслаў Грын-
кевіч закладаюць падпольную Партыю беларускіх
нацыяналістў, канспіратыўная дзеянасць якой
працягвалася ў Беларусі і ў гады нацысцкай аку-
пацыі. З дазволу немцаў ён пісаў і выпускаў пад-
ручнікі і а таксама выпусціў свой "Маленъкі мас-
коўская-беларускі (крывіцкі) слоўнічак фразэолігі-
чы і прыказкай".

У 1944 г. Станкевіч выязджает ў Прагу, далей –
у Нямеччыну. Пэўны час займаў пасаду камен-
данта лагера для перамешчаных асобаў – Крывіц-
кага (Беларускага) селішча ў Рэгенсбург. Там вёў
народны ўніверсітэт і заснаваў "Крывіцкае наву-
ковае таварыства Пранціша Скарыны", выдае
беларускія кнігі.

З 1946 г. Ян Станкевіч – надзвычайны прафе-
сар славянскай філаглогіі Украінскага вольнага
універсітэта ў Мюнхене. Вясною 1949-га сям'я
вучонага пераезжает ў ЗША і пасяляецца ў Нью-
-рку. Там Станкевіч працягвае сваю выдавецкую
і навуковую дзеянасць. З 1951 па 1954 і ў 1973 г.
пад Станкевічавай рэдакцыяй выходит навукова-
літаратурны часопіс "Веда". Станкевіч на праця-
гу ўсіх эміграцыйнага перыяду заставаўся так-
сама на прыкметных ролях у нацыянальна-гра-
мадскіх жыцці (доўгі час браў удзел у працы

Ад прадзедаў спакон вякоў нам засталася спадчына... (Я. Купала)

- СПАДАР

Беларуска-амерыканскага задзіночання, быў віцэ-старшынёй Беларуска-амерыканскага звязу). Паказваючы прыклад рэальны помачы беларускай справе, Ян Станкевіч у апошнія гады жыцця з мятаю падтрымкі беларусазнаўства заснаваў "Вялікалітоўскую" (Станкевіч лічыў назыву "Беларусь" навязанай Москвою) Фундацыю Імя Ліва Сапегі". Памёр Ян Станкевіч 16 ліпеня 1976 года, пахаваны на беларускіх могілках у Іст-Брансвіку ў штаце Нью-Джэрсі.

У харктыстыках, даваных гэтаму чалавеку сучаснікамі, найчасцей сустракаюцца слова "энергічнасць", "упорлівасць", "ідэйнасць". "Мы [з Іванам Луцкевічам] ... казалі, што гэта наш Саванарола, дзеяля ягонай фанатычнай адданасці беларускай справе" – успамінала Юліяна Мянкэ (Дубейкаўская). Сёння вялікая колькасць яго твораў перавыдадзена ў Беларусі. Гэта Беларуска-расійскі (вялікалітоўска-расійскі) слоўнік [1990] больш як на 1300 старонак, а таксама "Збор твораў у двух тамах" (2002) і "Гістарычныя творы" (2003). Станкевічаў пераклад Бібліі, на жаль, пакуль не перавыдаваўся.

Ідэйны беларус з беларусацэнтрычным мысленнем, філолаг Ян Станкевіч вядомы як найзырчайшы прадстаўнік пурыйскай плыні беларускага мовазнаўства. На працягу ўсяго жыцця ён змагаўся за ачышчэнне беларускай мовы ад русіцызму, паланізму, непатрэбных новатвораў, украінізма, карацей – за беларусізацыю беларускай мовы. "Кажнае беларускае слова (пісаў ён), ці яно абазначае штось доброе ці благое, ёсьць твор душы беларускага народу, душэўная пэрла, дарожшая за дарагое каменьне. Дзеяля таго трэба ўсякае беларускае слова шанаваць, зьбіраць – запісаваць і захававаць – ужываць".

Не месца тут пералічваць і пераказваць ягоныя працы – іх было вельмі шмат. На жаль, часта бывала і так, што ягоныя пурыйскія погляды здаваліся занадта радыкальнымі нават яго "братаў па ідэі", але шмат якія слова і формы "прыжыліся" ў нашай мове (бальшыня, задзіночанне,

«СЯБРА» ЦІ «ЧЛЕН»

У наш час заўважаецца добрая тэнденцыя да вяртання некаторых слоў беларускіх у актыўны ўжытак. Адным з гэтых слоў ёсьць слова "сябра" (у значэнні расейскага "член"). Ніжэй паданы фрагмент адной з прац Яна Станкевіча, прысвечаны акурат гэтаму слову.

Як відаць з артыкула, аўтар не дапускае ні слова "член", ні слова "чалец" і нават адкідае ўжыванне слова "сябра" як адназначнага са словамі "таварыш", "прыяцель". У артыкуле ўжываецца толькі форма "сябра" (а не фанетычны варыянт "сябар") – Станкевіч адбіраў для літаратурнай мовы найбольш беларускія формы слоў. Таксама, напрыклад, ён адстойваў пункт погляду, што трэба ўжываць формы "зубра" (м. р.) (не "зубр"), Аляксандра (мужч. імя), нават "літра" (літр) і падобныя і паслядоўна ўжываў іх сам.

СЯБРА, СЯБРОЎКА И ТАВАРЫШ, ТАВАРЫШКА

Сябра у дачыненію да мужчыны і сяброў-ка ў дачыненію да жанчыны абазначаюць супольніка (м. [аск.] "соучастник") або супольніцу і "колегу". Гэтак, сябрамі або сяброўкамі будуть тва, што маюць супольную ці – накш – сябраную маємасць. Таксама сябры, сяброўкі будуть ву-

заемка, меншыня і шмат іншых). Мала хто ведае, што, прыкладам, слова "спадар" (а таксама спадарыня, спадарычна, спадарства) дастаў з забыцця менавіта Ян Станкевіч, атрымаўшы ў дадатак жартаўлівую мянушку "Янка-Спадар".

У сучасным варыянце "тарашкевіцы" мяккія знакі на канцы прыназоўнікаў (праз цябе, безъ яго) – таксама інавацыя Станкевіча. У наш рацыяналістычны век у ягоных творах (асабліва гістарычных) найбольш уражвае вера. Вера ў свой ідэал, які ён пранёс праз усё сваё жыццё і якім жыў да самай сваёй смерці.

Станкевіч-філолаг здабыў міжнароднае прызнанне (яго згадвалі на міжнародных кангрэсах славістуя ў яшчэ з савецкім часам), на яго працы і дайней спасылаліся, і цяпер спасылаюцца вучоныя розных краёў свету. Але менавіта ў гістарычных творах, нягледзячы на крытыкаваную шмат кім "метадалагічную слабасць", адчуваецца гэты "ілюзіянізм", "дагматызм", "фанатызм" і вера, на якіх ў цяперашнія часы інтэлектуалізму мала хто здатны і якія так захапляюць.

Партрэт Яна Станкевіча вісіць над маім стулом, прыбаны ў рамку пад шкло. Бонацыянальныя героі – гэта не толькі тыя, у якіх была віントука або каса (хоць віントука і косы – гэта класна). Гэта і тыя, што прысыцялі жыццё служэнню свайму народу. Як пісаў сам Станкевіч у 1958 годзе: "Беларускі народ найболей патрабуе [працы для сябе], бо ён паняволены, і адно неявілічая часыце ягоных дзяяцей працуе для яго, іншыя – несъядомыя – аддаюць свае сілы й час чужніком, звычайна сваім нацыянальным варагам. Дзеяля таго съядомыя Беларусы павінны аддаць усе магчымыя свае сілы й час свайму народу, а то яны будуть ужо съведама абкрадаць свой народ, што несъядомыя робяць нясьведама".

І д-р Ян Станкевіч аддаваў. Пасля смерці паводле ягонага тэстаменту ўся яго рухомая і нерухомая маёмасць адышла да "Вялікалітоўской Фундацыі Імя Ліва Сапегі".

Юрка АГІЕВІЧ

чаньнікі або вучыцялі тae саме школы ды людзі належалі да таго-ж таварыства, наагул арганізацыі, асабліва палітычнае партыі. У шыршым значаньні усі Крывічане – сябры міжсобку, бо маюць адну супольную ідэю – адраджэнне свайго народу.

Можна быць асабістым праціўнікам, на'т не прыяцелем, але адначасна быць сябрам, сябровікаю, калі маеш супольную маємасць або супольную ідэю, але адно тыя будуть таварышамі, таварышкамі, што у блізкіх асабістых дачыненіях прыязных. Можна сказаць, што таварышам або таварышкаю ёсьць той наш прыяцель або прыяцелька, што, будучы з намі разам, або блізка жывуць, часта сустракаюцца, бываюць у тых самых мясцох – адным словам таварыства абазначае суб'ектыўныя асабістыя дачыненін, а тым часам сябраство абазначае дачыненіні аб'ектыўныя.

Я. Станкевіч (пры ўчастью Ант. Адамовіча)

Маленьki маскоўска-беларускі (крыўіцкі) слоўнік фразэолёгічны і прыказкаў ды прывінаныні, зычэнні і інш. Менск: Выд-ва Падручнікі і Літаратурны для Моладзі ў Менску, 1944.

(Пры перадруку гэтага фрагмента быў захаваны правапіс «у нескладавага» згодна з граматыкай Антона Лёсіка (Менск, 1943).)

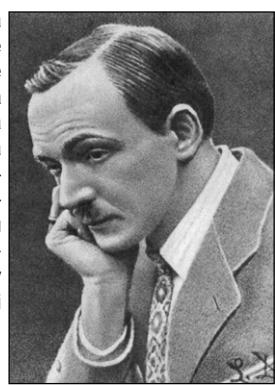
19 ЛІСТАПАДА

Сёння ў свеце адзначаюць вельмі сімпатычнае свята – **Міжнародны дзень вітання**. Давайце і мы сёння (і заўсёды) не будзем шкадаваць вітання адзін адному. Сапраўды, нішто не каштует нам гэтак танна і нішто не цэніцца гэтак дорага, як узаемавестніцца.

20 ЛІСТАПАДА

20 лістапада 1899 г. нарадзіўся **Міхась Клімковіч**, вядомы тым, што напісаў слова гімна БССР, а таксама тым, што ў другой палове 30-х узначальваў Саюз пісьменнікаў БССР, акурат тады, калі была расстралянна ці высланая ў ГУЛАГ большасць беларускіх літаратаў. Клімковіч адкрыта спрыяўляўся да гэтых рэпрэсій: пісаў "зубадрабільныя" артыкулы, у якіх звінавачваў сваіх калег у нацдаумаўшчыне.

20 лістапада 1930г. спрабуе скончыць жыццё самагубствам **Янка Купала**.

Да гэтага прывялі напады на яго ў друку і допыты ў ГПУ. А найперш, мусіць, тая атмасфера савецкага «шчасця», у якой дайня сбры і калегі паэта пачалі знікаць сярод ночы. Купалу змушалі

сидзець у презідымуах і хваліць Сталіна, тады як у краіне былі разгорнутыя масавыя рэпрэсіі. Яшчэ і дагэтуль невядомая прычына смерці паэта ў 1942-м, калі ён упаў у лесвічны пралёт маскоўскага гатэлю. Адна з версій кажа, што Купала ўсё ж здзейніў свой намер самавольна пакінуць жыццё. Аднак пытанне наконт Купалавай смерці і да сёння застаецца адкрытым.

26 ЛІСТАПАДА

У гэты дзень, 26 лістапада 1930г. у Воршы нарадзіўся **Уладзімір Карапаткевіч**, выдатны беларускі празаік і паэт. "н, як ніхто іншы, змяніў у XX стагоддзі светапогляд беларусаў. Ягоныя

кнігі, кінасцэнтры і п'есы сталі пад

муркамі найноўшага беларускага Адраджэння. Трапна і па-мастаку прыгожа скажаў пра творцу Рыгор Барадулін: "Любая літаратура можа сказаць, што яна бацатая і стаяла, калі мае сваіго Уладзіміра Карапаткевіча. Ты пісаў як дыхаў. Свайм асабістым прыкладам творцы паказаў узор служэння Радзіме, Народу, Мове. Далёкі ад марнай сумятыні, ад дробязных страсцей, з кнігай і шчодрым сэрцам прыйшоў Ты на свет, каб пакінуць свету кнігі свае па-беларуску шчырыя і па-карапаткевічускую

рамантычна-незамутненія, ранішнія. Кнігі Твае чыталіся, чытаюцца і будуть чытацца, бо яны напісаныя які бы навирост. Тыя, хто прыйдуць на зямлю ўслед за намі, будуть зайздросціць нам як Твайм сучаснікам, Твайм першачытам... Прайдзіўши Майстара, чистыя як сляза, Паэце, Ты ёсць, Ты будзеш! Вечна. Крынічна. Зорна."

СИЛИКОНОВАЙ ДОЛИНЕ В БЕЛАРУСИ – 45 ЛЕТ!

45 ЛЕТ НАЗДАК МИНСКИМ ЗАВОДОМ СЧЕТНЫХ МАШИН ИМЕНИ ОРДЖОНИКИДЗЕ БЫЛ ВЫПУЩЕН ПЕРВЫЙ КОМПЬЮТЕР СЕРИИ "МИНСК".

В августе 1956 года вышло постановление Совета министров СССР о существенном увеличении производства ЭВМ в стране. Большие надежды возлагались на завод, который очень быстро возвели для этих целей в центре Минска на площади Якуба Коласа.

В сентябре 1959г. завод начал выпуск вычислительных машин М-3. А в декабре 1960г. увидела свет первая оригинальная белорусская разработка — электронная цифровая вычислительная машина (ЭЦВМ) "Минск-1". Ее прототипом послужила М-3 Московского института электронных управляемых машин, средняя производительность которой составляла 30 операций в секунду. После усовершенствований минских разработчиков быстродействие увеличилось до 2 тысяч операций в секунду. А скорость работы ламповой ЭВМ "Минск-1", сконструированной и внедренной в производство всего за полтора года, достигала 3 тысяч операций в секунду.

В "Минск-1" была применена наша оригинальная разработка — быстродействующая оперативная память на ферритовых сердечниках. Она заменила медленную память на магнитных барабанах. Ферритовые сердечники — крохотные колечки из специального магнитного сплава диаметром всего 1,5 миллиметра. Для "Минск-1" требовалось около 80 000 таких колечек. Представьте себе, уже в то время в комплект стандартной поставки ЭЦВМ "Минск-1" входила библиотека, содержащая около 100 программ с общим объемом 7 500 команд!

С компьютером поставлялись одни из первых в мире систем автограммирования — трансляторы "Автокод ИНЖЕНЕР" и "Автокод ЭКОНОМИСТ". Все вышеперечисленное сделало ЭЦВМ "Минск-1" в первой половине шестидесятых ведущим типом ЭВМ среди серийных советских ламповых машин. А ведь конкурентов хватало: в Пензе серийно производились ЭВМ "Урал", в Ереване — "Раздан", в Киеве — "Днепр". В пользу "Минска" было и то, что для его размещения требовалась весьма скромная площадь — около 4 квадратных метров. Для сравнения, более мощная московская БЭСМ занимала 100 "квадратов"!

С 1960 по 1964 год было выпущено 230 ЭВМ "Минск-1". Кроме основной модели, по заказам различных отраслей промышленности были разработаны другие модификации: "Минск-11" (1961) — для работы с сейсмической информацией и телеграфными линиями, "Минск-12" (1962) — с четырех увеличенной внешней памятью на магнитной ленте, "Минск-14" и "Минск-16" предназначались для обработки метеорологической информации. По заказу МВД СССР разработали совершенно уникальный "Минск-100", обслуживавший систему распознавания и хранения отпечатков пальцев, с оригинальным кодировщиком дактилоскопической информации.

В 1962 году была создана базовая модель второго поколения ЭВМ — "Минск-2". Она стала первой серийной полупроводниковой ЭВМ в Советском Союзе, предназначалась для научно-технических и инженерных расчетов и имела быстродействие 5-6 тысяч операций в секунду.

БЕЛАРУСКІЯ ДЗЯЎЧАТЫ ЗАЧАРОЎВАЮЦЬ БЕЛЬГІЙЦАЎ

Не сакрэцт, што ў Еўропе нашыя дзяўчата карыстаюцца вялікай папулярнасцю. Гартаючы газеты са шлюблымі аў'явамі любой заходненеўрапейскай краіны, побач з тэкстам "шукаю сяброўку" заўсёды можна знайсці допіс "пажадана славянскага паходжання".

З выклым для беларускай рэальнасці стаў выраз "адпачынак у сем'ях". Пра тое, як жывеца ўжо амаль дарослым дзяўчатаам падчас такіх візітаў на вакацыях, нам расказала вучаніца СШ №30.

Ірыне 15 год, у Бельгіі гэтым летам яна пабывала ўжо восьмы раз. Чаму б эта? Аказваецца, дзяўчына скончыла харэаграфічную школу і танцавала ў ансамблі "Надзея", які кожнае лета дае канцэрты ў Бельгіі, каб зарабіць гроши на далейшыя паездкі дзецям. Там Ira і знайшла сваё каханне, дакладней, яго знайшлі.

На сумесным свяце, якое было арганізавана

пасля аднаго з канцэртаў, Ira пазнаёмілася з хлопцам, пасябравала, а зімой той запрасіў яе пагасцяваць.

Сям'я хлопца аказалася вялікай і добразычлівай. Размаўлялі па-французску: хаты французскай мовы дзяўчына не вывучала, але падчас шматлікіх паездак маўленне на бытавым узроўні някепска наладзілася.

Ірыне прыйшлося сутыкнуцца з цікавымі звычкамі і традыцыямі ёўрапейскай сям'і. Напрыклад, з тым, што там сямейныя праблемы могуць абмяркоўвацца за вячэра ў гасцях. Дзяцей занадта песьцяць — у іх менш хатніх абавязкаў. Да дзяцей з Беларусі адносяцца вельмі добра, нават спачувальна, бо лічыць нашу краіну зусім беднай (даволі справядлівае меркаванне, калі парадайнаўваць узровень жыцця сярэднестатыстычнай сям'і з Бельгіі і Беларусі). Па словах Iry, амаль у кожнай беларускай дзяўчыны старэйшая за 12 гадоў падчас вандроўкі ёсьць свой boyfriend. Шмат хто

До этого все компьютеры в СССР работали только с цифровыми данными, а "Минск-2" позволял вводить и обрабатывать текстовую информацию. На его основе создали "Минск-22", получивший впоследствии большую популярность при выполнении расчетов экономического характера. Еще две модификации — "Минск-26" и "Минск-27" — предназначались для обработки данных, полученных с метеорологических ракет и спутников Земли "Метеор". Всего выпустили 852 ЭВМ "Минск-2/22".

Совершенно уникальной стала ЭВМ "Минск-23", выпущенная в 1968г. Ее главной задачей была обработка больших информационных потоков или деловой информации. В состав программного обеспечения этой машины входила первая в СССР оригинальная операционная система "Диспетчер". На базе "Минск-23" создали автоматизированные системы управления московского объединения "Мосмолоко", продажи и резервирования билетов "Аэрофлота".

Самым массовым советским компьютером второго поколения и самым известным за пределами СССР стал "Минск-32". В нем сочетались относительно низкая стоимость, универсальность, простота в эксплуатации, высокая технологичность производства. Быстродействие "Минск-32" составляло 30-35 тысяч операций в секунду. Впервые в практике электронного машиностроения сборка и электромонтаж компьютеров были поставлены на конвейер. С 1968 по 1975 год было выпущено почти 3 тысячи этих машин. "Минск-32" был, без сомнения, лучшей и, как это ни странно, последней ЭВМ серии "Минск".

Белорусы были не единственными производителями ЭВМ в Советском Союзе, главной бедой компьютерного парка которого была полная аппаратная и программная несовместимость. Тем временем западные разработчики стремительно развивали свои технологии. Львиную долю мирового рынка компьютеров захватила молодая и перспективная компания IBM, которая в 1964 году выпустила серию компьютеров нового, третьего поколения (на интегральных микросхемах) — IBM-360.

Взять за основу архитектуру этих, а не собственных машин оказалось дешевле и быстрее. Разработки компьютеров серии "Минск" прекратились. Но период 60-х — начала 70-х годов XX века остается яркой страницей нашей истории. Ведь более 4 тысяч выпущенных белорусских ЭВМ в то время составили почти 70 процентов всех компьютеров СССР.

www.naviny.by

пасля такіх паездак выходзіць замуж і застаецца тут назаўсёды.

"Скажы, у чым сакрэт чароўнасці? Якія рысы характару наших дзяўчата так здзіўляюць і прыцягваюць заморскіх хлопцаў" — пытаюся я. "Напэўна, працаўітась. Мне нязвыкла бачыць, што гаспадыня дома, прыйшоўшы з працы, дойгі жаліца, што стамілася (у наших жанчын на гэта проста няма часу); гатаваць з мінімуму прадуктаў максімальная смачная страву там не ўмеець — у гэтым проста няма неабходнасці, любую ежу можна замовіць. Ды і посуд гаспадарскія дочки, пакуль іх не папросіш, не памыюць", — разважае Ira.

Пра замежных хлопцаў юная вандроўніца паведала, что больш рамантнымі за наших іх не назавеш, прости за фінансам ў іх лепш. "Лепей за наших хлопцаў нідзе не знайдзеце!" — з годнасцю запэўнівае мяне Ira.

Як гаворыцца: у гасцях добра, а дома лепей.

Анастасія МЯЛЕШКА

КРАІНА ВАР'ЯТАЎ

ЦІ БАЧЫЛЫ ВЫ КАЛІ-НЕБУДЗЬ ВАР'ЯТАЎ? КАЛІ ПАЧУЕШ ТАКОЕ ПЫТАННЕ, ТО ХУТЧЭЙ ЗА ЎСЁ ЗАХО-
ЦАЦЦА АДКАЗАЦЬ – "НЕ. НАВАТ І НЕ ВЕДАЮ, ХТО ГЭТА ТАКІЯ І НА ШТО ЯНЫ ПАТРЭБНЫЯ".

A на самой справе, вар'яты паўсюль. Мы сустракаемся, бачым і нават час ад часу размаўляем з імі, не разумеочы іх вар'яцкіх паводзін і ідэй. Вар'яты – гэта тыя ж людзі, але людзі, чые паводзіны і ўчынкі, а таксама знешні выгляд здзіўляюць нас.

Паглядзіце вакол, а можа і на самага сябе – і абавязкова вар'ят трапіць вам на очы. Вось па Савецкай ідзе хлопец у рэперскай волратцы, а на поясце целялаецца кітайскі танкы касетны плээр. "Н ідзе, не зважаючы ні на каго і ў поўны голас падпявае гурту "Сектор газа", які на ўсю моц гучыць з плэера.

Кожны дзень праходжу па вуліцы Карбышава каля крамы з вар'яцкай называй "Петровскій" і ўжо колькі разоў заўважаю там цікавую бабульку, закутаную ў цёплае чорнае футо (на двары – лета). Яна нічога не робіць, а проста сядзіць на сметніцы каля крамы і нешта бармоча сабе пад нос, нават грошай не просіць – проста сядзіць на працягу дня. Памятаю, зімой у гэтым жа футоўры я яе бачыў за іншай спрэвай: бабулька з бярозавым венікам пачіку ішла па дарозе і мляла снег, які нетаропка падаў на асфальт, чапляючыся да ўсіх мінакоў. "Панаўдвалі тут снегу – жыцця ніякага няма!"

Наогул, зірніце на пенсіянераў.

Напрыклад, на тых, што раніцай ціснуцца ў перапоўнены аўтобус ці тралейбус, і так ледзь стоячы на нагах, а ўсё цягнуць і цягнуць свае брудныя торбы, а наступіш на нагу ці локцем закранеш незнарок – дык і аблаюць з ног да галавы.

– Прапусці, мне выходзіць праз два прыпынкі, – сказала мне адна бабка.

– Я не могу, людзі замінаюць, – кажу я.

– Ты чаго агрываешся? Ды ты жыцця не ведаш, дажыў ды маіх гадоў, а потым і гаварыць будзеш, сучонак!

Фота: photoclub.by

Bамжы – вось дзе сапраўдныя вар'яты! У кожнага з іх свой лёс, але ў сваёй большасці яны дзеляцца на два віды: тыя, каго нехта "кінуў" ці махлярствам пазбавіў месца жыхарства, і тых, што па сваім асабістым жаданні пайшлі на вуліцу і цяпер зарабляюць тым, што збіраюць бутэлькі ды перарабляюць смеце на звалках.

Паводзіны гэтых людзей нам здаюцца дзіўнымі, а для іх гэта звычайная штодзённая справа. Так, аднойчы на чыгуначным вакзале назіраў за адным з такіх. Барадаты брудны чалавек у старым

цигнуну да сябе ўвагу і такім чынам атрымаецца асалоду, збіваючы з панталыку мінакоў. Для іх гэта своеасаблівы адпачынак, чудоўная "разгрузка".

Кожны чалавек своеасаблівы і жыве так, як хоча сам або як дазваляе сітуацыя вакол яго. Усе мы розны і вар'яцеем па-рознаму. Таму глянь на сябе ў лютэрка: можа і ўнутры цябе сядзіць вар'ят.

Янка НОВІК
pawal@tut.by

ГАВОРАЦЬ ВЫКЛАДЧЫКІ

ПЭЎНА, ШМАТ ХТО З ВАС ЗАПІСВАЕ ЗА НАСТАЎНІКАМІ, ВЫКЛАДЧЫКАМІ І СЯБРАМІ СМЕШНЫЯ ВЫКАЗВАННІ, ВЫПАДКОВЫЯ ДУМКІ, АБМОЎКІ І СЛОВАТВОРЫ. ДАСЫЛАЙЦЕ ІХ, КАЛІ ЛАСКА, ДА НАС У РЭДАКЦЫЮ – І ВЫ ДАСЦЁ ЛІШНЮЮ НАГОДУ ВЕСЕЛА ЎСМІХНУЦА НАМ І НАШЫМ ЧЫТАЧАМ.

- Не умирайте - мало осталось.

- Медуза люцернария - это полип, но это медуза.

- Поднимайте свои головки и смотрите на тело трихоплакса.

- Это - самка, а это, то, что я закрываю ладонью, - самец.

- Клещи - мужской инструмент.

- Если мозги влияют, то, увы, - регенерация отсутствует.

- ...і, у канцы канцоў, вада замярзае!

- Рыбам трапічных шырот прыходзіцца перадольваць вялікія адлегласці, таму ў іх вельмі мускулістое цела, у якім назапашваецца вельмі мно-га мяса!

- ... когда вы будете на 10-ом курсе...

- ... в конце X-го века началась крещенизация, или, как лучше сказать, крещение Руси.

- ... греко-католицизм... католицизм... нет, наверное, "католицизм" будет более логично.

- А чего ты болел? Ты должен быть здоровым, как Лукашенко!

- Ну, тогда я коротко упоменю...

- ... бярыце карандаши і пішыце, у каго няма карандашоў - вазьміце алоўкі...

- ... учора хадзіла на рынак - купіла лука, цыбулі...

**В.І. Куля,
геаграфічны факультэт**

ЛАРЭЧЫ

Чырвоны куток - вугал дома, які не змог абе-хаць матацыкліст.

Сустракаюцца два школьнія знаёмыя, даўно не бачыліся.

- Ты дзе працуеш?

- У КДБ, а ты?

- А я настаўнікам. А чым вы там у КДБ займае-цесь?

- Як чым? Шукаем незадаволеных.

- А што, ёсьць і задаволеная?

- Задаволенымі АБЭП займаеца.

Французы вельмі любяць расейскія цыгарэты маркі "Belle amour Chanel".

Аў'ява на памежным спуле:

"Паважаныя Парушальнікі! У сувязі з недахо-пам патронай паперадджальныя стрэлы ў паветра болей не робім!"

ПОКУРИМ?

КОМУ ВЫГОДНО ИСЧЕЗНОВЕНИЕ ИМПОРТНЫХ СИГАРЕТ?

Ситуация на табачном рынке, который перманентно лихорадит весь этот год, вряд ли скоро стабилизируется. Выбрав свою квоту на производство сигарет (5 млрд штук), три недели назад остановилась минская табачная фабрика «Табак-Инвест». Как сообщили нам на предприятии, в эти дни оно заканчивает продажу последних остатков готовой продукции, а 670 его работников готовятся отправиться на вынужденные каникулы. Остановка «Табак-Инвеста», по мнению экспертов, еще более накалит страсти на табачном рынке страны. Запасы импортеров также на исходе, а сигареты Гродненской табачной фабрики (ГТФ), которая, по словам ее представителей, в последнее время чувствует себя совсем неплохо, по своему качеству не смогут стать альтернативой заполняющей рынок контрабанде, пишет «БДГ. Деловая газета».

По оценкам экспертов, табачный кризис сегодня близок к своей высшей точке, за которой может последовать неадекватное восприятие курящим населением страны голодной табачной действительности. Не исключаются в том числе и табачные бунты, которые Беларусь уже переживала в конце прошлого века. Кто виноват в кризисе, никого, в общем-то, уже не интересует. Интересует другое: каким образом хотя бы до конца года правительство будет заполнять торговые точки качественной табачной продукцией? Не принимая во внимание утопический вариант, что для этого хватит мощностей гродненской «табачки», располагающей на этот год квотой в 12 млрд штук сигарет, видятся всего два выхода.

Первый — это передача «Табак-Инвесту» части квоты гродненской «табачки». Специалисты, правда, с сомнением относятся к возможности реализации данной схемы. Достаточно сильное лобби ГТФ до конца будет оставивать и объемы квоты, и сохранение нынешней ситуации — она, по существу, только на руку гродненчанам. Фабрику, у которой задолженность этим летом составляла почти 50 млн долларов, можно считать банкротом. Так почему же ей не воспользоваться отсутствием на рынке других, более приличных сигарет (о контрабанде скромно помолчим), чтобы немного поправить свои дела?

Второй вариант предполагает очередное увеличение поставок сигарет из-за рубежа. В целях стабилизации ситуации с обеспечением населения табачными изделиями и восполнения потерю госбюджета от контрабанды и соответственно недопоступления налоговых отчислений (недавно, как сообщала наша газета, «депутат» Василий Хрол озвучил сумму, которую теряет казна, — 30 млн долларов) в очередной раз может быть увеличена квота на импорт. Почему бы и нет, если в течение года это уже осуществлялось дважды — весной и летом. С первоначально утвержденных в начале 2005 года 1,5 млрд штук сигарет квота в итоге выросла до 2,65 млрд штук.

Это не единственное отступление, на которое будут вынуждены сегодня идти власти, чтобы ос-

тановить нарастание табачного голода. С июля, напомним, был запрещен ввоз в страну наиболее ходовых на рынке марок сигарет, включая West. Но West в эти критические дни вновь по-

Вот и покурили...

Фото: ByMedia.net

явился в торговых точках Беларуси. Как нам удалось выяснить, разрешение на его ввоз получил Торговый дом «Восточный» Управления делами президента, который реализовал эту партию через своего новоявленного партнера в лице все того же СП «Табак-Инвест».

Этот союз Торгового дома «Восточный», который тихой сапой превращается в правопреемника обанкротившейся «Белой Руси», и частного белорусско-американского предприятия «Табак-Инвест», по прогнозам специалистов, в следующем году станет определяющим на белорусском табачном рынке.

Приостановку фабрики «Табак-Инвеста» можно считать связанный с переделом рынка временной неурядицей этой компании. Уже сегодня «Табак-Инвест» из небольшой табачной фирмы, превратился в самого мощного оператора белорусского табачного рынка. Инициативу по ограничению импорта сигарет в Беларусь многие приписывают именно этой структуре, своевременно озабочившейся заключением лицензионных контрактов с поставленными в безвыходное положение в нашей стране крупными транснациональными табачными корпорациями. Во всяком случае председатель правления СП «Табак-Инвест» Павел Топузидис в конце 2004 года неожиданно был включен в состав межведомственной группы, занимавшейся определением объемов импорта на текущий год. И, поговаривают, приложил максимум усилий, чтобы квота была сведена к минимуму.

Уже сейчас «Табак-Инвест» имеет контракты с JT International по выпуску на своих мощностях сигарет марок Monte Carlo, Magna и Winston. Сигареты под первыми двумя брендами в объеме 850 млн штук были выпущены в течение этого года. С начала 2006 года компания на основании недавно заключенного контракта начнет выпуск Winston. По некоторой информации, прорабатывается также возможность организации производства в Минске сигарет West немецкой компании Reemstma.

В общей сложности мощности «Табак-Инвеста» рассчитаны на производство 8 млрд штук сигарет в год. На эти объемы компания и рассчитывает получить в следующем году квоту на производство. Причем предполагается, что 5 миллиардов составят сигареты собственных марок, а 3 миллиарда — лицензионные бренды. В случае если на 2006 год сохранится та же производственная квота для всей страны, что и на текущий год (17 млрд штук), «Табак-Инвест» практически сравняется по объемам производства с гродненской «табачкой».

В концерне «Белгоспищепром», который до конца текущей недели должен был представить в Министерство экономики свои расчеты по объемам производства табака в 2006 г., нам отказались сообщить данные по объемам квоты и ее распределению между гродненской фабрикой и «Табак-Инвестом». Соответствующее постановление, скорее всего, выйдет к концу 2005 г. Но, с учетом того, что в начале этой недели правительство утвердило импортную квоту на 2006 год на прежнем уровне (1,5 млрд штук сигарет), у белорусско-американской компании есть все шансы стать лидером производства табака в Беларуси. Вряд ли квота на ее собственные бренды будет уменьшена, а лицензионное производство, по идеи, должно заменять импорт.

«Табак-Инвест» может стать лидером не только в этой области. Упоминавшийся выше союз с УДП открывает широкие перспективы. Пока еще толком не развернувшийся Торговый дом «Восточный», который, скорее всего, получит право импортировать сигареты в 2006 году, вряд ли сам будет заниматься поставками. На практике, считают эксперты, может быть использована схема, при которой «Табак-Инвест» займется финансированием импорта — обеспечит «Восточному» предоплату поставок сигарет (причем самых рентабельных марок) из России. «Восточный» их закупит на российских фабриках, а затем передаст на реализацию тому же «Табак-Инвесту».

ХАДЖЭННЕ ПА КАБІНЕТАХ,

АБО ЯК ДЗЯРЖАВА АБАРАНЯЕ СВАЮ МОЛАДЗЬ

АПОШНІМ ЧАСАМ У ВЫШЭЙШЫХ КОЛАХ ДЗЯРЖАЎНАГА АПАРАТУ І СІРОД ГРАМАДСТВА ШЫРОКА АБМЯРКОЎВАЛАСЯ ПЫТАННЕ АБАВЯЗКОВАГА ДЗЯРЖАЎНАГА РАЗМЕРКАВАННЯ І ЯГО ТЭРМІНУ.

Шмат дыскусій выклікала пытанне тэрміну размеркавання: пакінцуць двухгадовы тэрмін або павялічыць яго да пяці гадоў. Ці спаганяць з выпускніка гроши, затрачаныя дзяржавай на яго адукцыю, у выніку нез'яўлення маладога спецыяліста па месцы размеркавання.

Да апошняга часу працэдура размеркавання кіравалася Палажэннем аб размеркаванні выпускнікоў, зацверджаным пастановай № 1679 Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь 24 снежня 2003г. (далей у тэксле – Палажэнем).

З аднаго боку, дзяржава пэўным чынам абараняе маладога спецыяліста, прадастаўляючы яму пасля заканчэння навучальнай установы працу па спецыяльнасці, з другога, – месца размеркавання (у плане географічным) часта не супадае з пажаданнямі самага выпускніка. Напрыклад, студэнт з вёскі альбо мястечка хоча застасца ў вялікім горадзе, а каранны гараджанін не хоча ехаць у незнаёмы гарадок, а тым больш у вёску.

З экранаў тэлевізараў выпускнікоў пужаюць грашовым пакараннем у выніку невыканання гэтага патрыятычнага абавязку і запэўняюць у справядлівасці праходжання працэдуры размеркавання, аднак на справе выглядае гэта не зусім так.

У пэўнілі мяне ў гэтым некалькі фактаў, якіх адбываіся сёлета ў сувязі з дзяржайным размеркаваннем студэнта педагогічных спецыяльнасцяў БРДУ.

Непасрэдна перад размеркаваннем дэканаты факультэтаў атрымліваюць заяўкі ад гарадскога і раённых аддзелаў адукцыі на пэўную колькасць выпускнікоў той ці іншай спецыяльнасці. Такім чынам утвораецца спіс, які адлюстроўвае колькасць вакантных месцаў у горадзе і па раёнах. Паводле гэтага спісу адбываецца папярэднє размеркаванне, падчас якога яшчэ выконваецца пэўная чарговасць (выпускнікі з лепшымі атэстатамі маюць права першымі выбраць месца размеркавання).

Аднак спісы вакантных месцаў на папярэднім і асноўным размеркаванні, якое, згодна Палажэнню, павінна адбыцца не пазней чым за два месяцы да заканчэння УА, мякка кажучы, не заўсёды супадаюць. Уявіце сабе настрой і стан выпускніка, які, атрымаўшы на папярэднім размеркаванні адно месца і пэўным чынам звязаўшы з ім свае будучыя планы, праз некаторы час на асноўным размеркаванні накіроўваецца ў іншае месца.

Аднак можа адбыцца і па-іншаму: выпускнік прыбывае ў раённы аддзел адукцыі N, адкупль паступала заяўка, скажам, на двух чалавек, і даведваецца, што акрамя яго туды прыбыло яшчэ

Няспраўджаныя спадзяванні...

Фота: photoclub.by

чалавек шэсць. Тыя, каму не пашчасціць, вяртаяцца з рашэннем раённага аддзела адукцыі аб пераразмеркаванні. Пераразмеркаванне адбываецца туды, дзе ёсьць месцы, а месцы могуць знайсціся за межамі не тош што раёна, а нават вобласці. А могуць і ўвогуле не знайсціся.

Вось так і бадзяюцца маладыя спецыялісты паміж раённымі, гарадскімі ды абласнімі аддзеламі адукцыі ў пошуках будучыні з ліпеня прыкладна да верасня-кастрычніка, у той час як прыступіць да працы яны павінны з 15 жніўня! Уладавацца на

і н ш у ю

працу (не па спецыяльнасці) без

даведкі аб са-

м а с т о й н ы м

працаўладка-

ванні (якую,

да прыкла-

ду, атрым-

ліваюць

выпускнікі платнай

формы навучання, што не падляга-

юць размеркаванню), маладыя спецыялісты не

могуць і не маюць права.

Прайда, калі камісія не можа прадаставіць пра-

цу выпускніку ў сувязі з адсутнасцю месцаў пра-

цаўладкавання па атрыманай спецыяльнасці, яму прадастаўляеца магчымасць самастойнага працаўладкавання з выдачай ўсёй той жа даведкі. Толькі вось робіцца гэта пасля двух-трох месяцаў абівания парогаў па асабістай заяве выпускніка, заверанай подпісамі кіраўнікоў аддзелаў адукцыі ўсіх узроўняў, на імя рэктара той ці іншай навучальнай установы.

Прычым, у выніку станоўчага вырашэння пытання, малады спецыяліст павінен вярнуць установе адукцыі гроши, выплачаныя пасля яе заканчэння (так званыя "пад'ёмныя"). І гэта пасля таго, як ён некалькі месяцаў па віні дзяржавы не меў магчымасці афіцыйна ўладавацца на працу!

Атрымліваеца, што малады грамадзянін вымушаны сам абараніць сваё права на працу ад дзяржавы?! Дык чаму б маладому педагогу ў сувязі з агульнавядомай складанай сітуацыяй працаўладкавання настаянкамі адрозу не даць магчымасць свабоднага працаўладкавання, а не карміць яго кожны раз абяцанкамі-цацикамі кшталту: "Пачакайце яшчэ, мы вам патэлефануем"?

Тым больш, што на некаторых педагогічных спецыяльнасцях гэта практыкуецца. А на туго колькасць свабодных месцаў для педагогаў, якую прадастаўляе дзяржава, паверце мне, ахвотнікі знойдзутца і без "абязалаўкі".

Запатрабаванасць прафесій, вывучэнне рынку працы з далейшым прымяненнем яго вынікаў падчас набору на туго ці іншую спецыяльнасць або размеркавання – усе гэтыя рэчы ўвогуле страшна называюць уголос, настолькі далёкія яны ад нашай рэальнасці.

Усё гэта прыводзіць да таго, што працэдура размеркавання абарочваеца для выпускніка непрыемным, пакутлівым перажываннем за свой будучы прафесійны лёс, а не гарантам сацыяльнай абароны, як гэта павінна быць. Атрымліваеца, што малады спецыяліст вымошчае сабе шляхом метадам спробаў і памылак там, дзе ён павінен быць надзеяна абаронены.

Веру: нехта, прачытаўшы ўсё вышэйсказанае, зможа выступіць майм апанентам і расказаць свою шчаслівую гісторыю. На жаль, я асабіста такі гісторыі расказаць не могу. І для

мне красамоўны спектаклі з экранаў тэлевізараў і старонак га-

зет з гучнымі для непатрабавальнага беларускага вуха фразамі "сацыяльная абарона" ды "сацыяльна арыентаваная палітыка" застаюцца пакуль што ўсяго толькі красамоўны спектаклямі.

Алена ДЗЕМІДЗЮК
alise1983@tut.by

"ВЯСЁЛЫЯ ЛІЧБЫ"

Ламер дапамогі па беспрацою для маладога спецыяліста на сёняшні дзень складае 31650 бел. рубліў. У месяц або 14 даляраў ЗША: 85% ад базавай валічыні (на сёняшні дзень гэта 29000 бел. рубліў) + працэнт на падарожжанне прадуктаў (7000 бел. рубліў). Выплата дапамогі працягваецца 6 месяцаў з дня пастаноўкі на ўлік Цэнтра занятасці насельніцтва.

ДАРЭЧЫ

Як вядома, 1 калорыя - гэта колькасць энергii, якая расходуецца на разаграванне 1 грама вады на 1 градус на Цэльсію.

Такім чынам, калі выпіць літр халоднага піва тэмпературы 4 градусы па Цэльсію, то ваш арганізм затраціць для разагрэву яго да тэмпературы цела наступную колькасць энергii:

1000 грам X (37C-4C) = 1000 X 33 = 33000 калорый.

Калі ўлічыць, што энергетычная каштоўнасць самога літра піва складае каля 10000 калорый, то атрымоўваецца 23 000 калорый чыстага пахудзення, што прыраўноўваецца да 30 хвілін бегу.

Такім чынам - пейце больш халоднага піва, каб пахудзець. Тэарэма, блін!!!

Дзяяўчына распранаеца ў сваёй кватэры. Зняла сукенку, ліфчик, трусики, пачала глядзець на сябе ў лястэрка, павярнулася правым бокам, левым, пагладзіла сябе па сцёгнах, прыўзняла грудзі... Паварочваецца - і з жахам бачыць, што за адчыненым акном вісіць люлька, а ў ёй - тынкоўшчык. Ад нечаканасці губляеца і шалёна глядзіць на гэтага тынкоўшчыка. Мінае паўхвіліны. Тынкоўшчык:

- Ну, што ўглядзеяшся? Тынкоўшчыка ніколі не бачыла?

Пытае ўрач:

- Вы паліце?

Пациент адказвае:

- Не.

- П'еце?

- Не.

- З жанчынамі спіце?

- Не!

- А як жа вы расслабляецеся?

- А я не напружваюся!!!

Пасля магчымага матча-рэваншу паміж Льоісам і Клічко на Украіне з'явіца новая марка шампанскага - "Удава Клічко".

Знакаміты малады кінаартыст атрымліваў штодзень плойму лістоў, у большасці ад закаханых дзяўчат. Не жадаючы займацца гэтай карэспандэнцыяй, ён даручай разбірацца з лістамі сваёй жонцы. І вось тая аднойчы знаходзіць пасланне, на якім напісаны: "Калі вы взымете мяне да сябе ў якасці сакратаркі, я гатовая для вас зрабіць усё, што пажадаеце. І калі я кажу "усё, што пажадаеце!", ды я маю на ўвазе "усё, што пажадаеце!".

Жонка зараз жа адаспала ёй такі адказ: "Паважаная незнаёмка! Паведамляю вам, што ў майго мужа ўжо ёсць сакратарка і даволі кампетэнтная. Усе астатнія абавязкі з задавальненнем выконваю я. І калі я кажу "усё астатнія", дык я маю на ўвазе "усё астатнія".

Для дзяяўчыны не цяжка заводзіць сабе новых сексуальных партнёраў...

Цяжка заводзіць аднаго і таго ж.

Вырашылі грузіны з гор паслуhaць расейскія тосты, і накіравалі свайго хадніка ўніз у даліну.

Пагуляў грузін з расейцамі ўсю ноч, ранкам прыйшоў дадому ніякі і сваім гаворыць:

- Хто такі "Нудавай", я не ведаю, але за яго больш піць не буду!

Спрачаюцца амерыканец, немец і расеец, чыя нацыя хутчэй будзе. Амерыканец:

- Мы пачнём будаваць мост 1 студзеня і 31 снежня па ім паедзе першая машина.

Немец:

- А мы пачнём будаваць бальнічны комплекс 1 студзеня і 31 снежня ўжо здолеем прымаць першых хворых.

Расеец:

- Ерунда! Вось мы ў панядзелак у 9 раніцы пачынаем будаваць піўзавод і ў 10 усе ўжо п'яныя.

АГЛ і Анатолій Чубайс у перадачы "Свобода слова". На адвінавачванні Чубайса АГЛ дўгая і грунтуюна распавядавае пра тое, якім чынам у яго з'явіліся вялікія гроши. Чубайс перапыняе яго:

- Усё гэта ерунда! "сьць толькі адзін способ спраўядліва заработка вялікія гроши!"

АГЛ:

- Ну, і што гэта за способ?

Чубайс:

- Вось! Я быў упэўнены, што Вы яго не ведаеце!

Звычайнайна раніца, маці прымае душ, тата чысціць зубы, Вовачка бегае па пакоі.

Надышло на тату з мамай каханне, вырашылі сексам зрання заняцца ў душы.

Тут забягае Вовачка, і каб сын нічога не западзрыў, тата, працігваючы рухацца, пачаў рытмічна прыгаворваць:

- Не бі сына, не бі сына.

Вовачка паглядзеў на гэта і кажа:

- Тата, пакахай яшчэ ката, каб не царапаўся.

Першы закон хіміі: калі ўзяць кілаграм дзярмі і кілаграм сочыва і перамяшаць, то атрымаеца два кілаграмы дзярмі.

Другі закон хіміі: калі ўзяць кілаграм дзярмі і сто кілаграмаў сочыва, атрымаеца сто адзін кілаграм сочыва... дзярмовага сочыва...

23-00, жонка на кухні чакае мужа з патэльняй.

Званок. Жонка адчыняе - стаіць муж: у адной руцэ буект алых ружаў, у другой - торцік, на твары - пышчотная ўсмешка.

- Добры вечар, дарага! Гэта табе...

- Ой, дарагі... А што, сёння свята нейкае, гадавіна вяселля?

- Да не... Так проста... Пойдзем у спачывальню, а?

- Пачакай, павячэрай хоць...

- Не, не, пойдзем...

- Ну, хоць гарбаты з торцікам пап'ем...

- Не, пайшлі хутчэй!

- Эх-х (цяжкі ўздых)... Разумееш, мне сёння нельга...

- Вы што, згаварыліся ўсе сёння?!

АДМЫСЛОВА ДЛЯ СТУДЭНТАЎ-ГУМАНІТАРЫЯЎ.

Тлумачэнне некаторых філасофскіх, рэлігійных і іншых плыніяў на пальцах.

1. Платанізм. Я прыгадаў! У мяне ёсць пальцы!

2. Неаплатанізм. У мяне ёсць пальцы! Але гэта прыгадаў не я...

3. Атамізм. Пальцы ёсць, але вельмі маленькі і іх шмат.

4. Кінікі. Пальцы ёсць. Але навошта?..

5. Стайцызм. Пальцы непазбежны.

6. Іудаізм. Мае пальцы - усім пальцам пальцы!

7. Зораастрызм. "сьць пальцы левыя, ёсць пальцы правыя, і іх пароуну.

8. Індуізм. Кожнаму пальцу - па карме!

9. Будызм. Пальцы тленныя - дык навошта яны патрэбны?..

10. Канфуцыянства. Пальцы. Проста пальцы.

11. Даасізм. Ад пальцаў нікуды не падзенешся.

12. Хрысціянства. Пальцаў пяць, але ж далонь адна!...

13. Хрысціянская ерась. А пальцаў насамрэч не пяць!...

14. Сярэдневечная філасофія. Пальцы неспасціжныя.

15. Філасофія Адраджэння. А пальцы ёсць!

16. Іслам. Німа пальцаў апрач маіх.

17. Сенсуалізм. Калі ўдарыць па пальцах і будзе балюча, то яны ёсць, а калі не балюча - то іх німа.

18. Ідеалізм. Пальцы ёсць, таму што я мяркую, што яны ёсць.

19. Суб'ектыўны ідеалізм. Вось не буду думаць пра пальцы - і яны знікнущы!

20. Агнастыцызм. Пальцы ёсць, але вось паспрабуй гэта дакажы...

21. Матэрыялізм. Пальцы ёсць, менавіта таму я пра іх і думаю.

22. Дыялектычны матэрыялізм. Адзінства і барацьба правых і левых пальцаў.

23. Рацыяналізм. Пальцы ёсць. Іх не можа не быць.

24. Скептыцызм. Паспрабуй разбярыся ў гэтых пальцах!

25. Дэтэрмінізм. Гэта гледзячыя якія пальцы...

26. Асвета. А што ты зрабіў дзеля сваіх пальцаў!?

27. Гегельянства. Пальцы ёсць!!! Але незразумела - як?!

28. Ніцшэнства. Не варта падоўгу глядзець на сваі пальцы, інакш аднойчы яны захочуць зірнуць на цябе.

29. Марксізм. Гэта як два пальцы.

30. Марксізм-ленінізм. Гэта як два пальцы аб асфальт.

31. Ірацыяналізм. А ці ёсць пальцы?...

32. Пазітыўізм. Пальцы пальцамі, аднак...

33. Экістэнцыялізм. Дзесьці ў мяне былі пальцы...

Заснавальнік: Ініцыятыўная група моладзі
Распаўсюджваеца бясплатна на правах унутранага карыстання

Падпісаны ў друк: 22.11.2005 у 18⁰⁰

Наклад: 299 асобнікаў. Надрукавана на ксераксе.

Галоўны рэдактар: Дзмітрый Шыманскі.

Рэдакцыйная калегія: А. Лена, М. Ікола, Д. Змітрый, М. Арыя,

С. Яргей, С. Яржук, Ю. Рась.

Адказны сакратар: А. Нідрусь. **Вёрстка:** Б. Дэпеша

Кантактны телефон: (0162) 23-68-02, (029) 660-57-41, (029) 725-15-39

E-mail: dzedzich@dzedzich.org, інтэрнэт: www.dzedzich.org

